

Жыве Беларусь!

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Орган
Вярхоўнага Савета
Рэспублікі Беларусь

№1—4(514—517) 1 студзеня 1993 г. Пятніца.

Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах.

Кошт у розніцу — 10 руб.

Навагодняе віншаванне

Старшыні Вярхоўнага Савета
Рэспублікі Беларусь С.С.Шушкевіча
беларускаму народу

Дарэгі суайчыннікі!

Адлічвае апошнія імгненні
адыходаючы год. Такія моманты
заўсёды хваляюць. Міжволі хо-
чацца азірнуцца ў мінулае, заду-
мацца аб будучыні.

1992-й быў няпростым, нават
— драматычным. Ён стаў выпра-
баваннем на трываласць і вы-
трымку, здольнасць ствараць і
жыць у незалежнай дзяржаве. У
складаных умовах народ Белар-
усі зноў пацвердзіў сваю му-
расць і прадавіцкасць,
прыхільнасць да згоды і міру.

Дзякуючы гэтаму стала ма-
гчымым прыпыніць спад вытвор-
часці, захаваць больш высокі,
чым у іншых краінах Садруж-
насці, узровень жыцця.

На жаль — поспехі сіцілі: яны дазваляюць
дешчэцца, але пакуль што не даюць падстаў ганя-
ршчы. Каронныя змены, якія перажывае грамад-
ства, блюча паўпаліва на многіх у Беларусі.
Чарговы раз мы пераканаліся ў тым, што вельмі
дарага даводзіцца плаціць за рэформы, калі яны
грунтуюцца не толькі на цывільнай разліку, а ў
значнай ступені і на радыкальным энтузіязме.
Сёння, як ніколі раней, зразумела, што вынікі пе-
раўнявання маглі б быць больш абнадзейваю-
чымі, калі б яны праводзіліся досыць абгрунтава-
на, досыць асцярожна, а галоўнае паслядоўна.

І ўсё ж я перакананы, што курс на сацыяльна
арыентаваную рыначную эканоміку, на ўсмернае
развіццё прыватнай ініцыятывы пры забеспячэнні
асноўных сацыяльна-эканамічных правоў грамад-
зяні — у цэлым быў правільным. Скажу болей — не-
пазбежным.

Неабходна далей ісці гэтым курсам, замаца-
ваць яго асновы ў новай Канстытуцыі Рэспублікі
Беларусь, прыняць яе і ўвесці ў дзейнасць у на-
дыходачым годзе.

Нацыянальны характар беларусаў, уважа-
насць палітыкі Вярхоўнага Савета і ўрада да-
водзілі захаваць цэласнасць рэспублікі, не-
пахіснасць не межаў, грамадзянскі мір. Ганаруся
тым, што Беларусь не дазволіла ўцягнуць сябе ў
этнічны і сацыяльны сваркі. Ні адна кропля
крымі не пралялася на нашай зямлі ў рэлігійных
альбо міжэтнальных канфліктах.

Распад Саюза не выклікаў катастрофы, якую
прадракалі прэскаўдзельнікі. Пайшоў другі
год існавання Садружнасці Незалежных Дзяр-
жаў. Яе ўтварэнне было аб'ектыўнай неабходнас-
цю, якая дазволіла захаваць на пэўным узроўні
жыццёва важныя сувязі і адносіны з рэспублікамі
былога СССР. Садружнасць — новы, не маючы
прэцэдэнта ў гісторыі тып міждзяржаўнага аб'яд-
нання. Яна яшчэ не ўсталявалася, не выпрацавала
найбольш эфектыўныя формы супрацоўніцтва.

Будзе мяняцца ступень
інтэграцыі, Садружнасць можа
набыць розныя контуры, але
сама ідэя яднання, заснаваная
на агульнасці эканамічных
інтарэсаў і адзінае
гістарычнага лёсу, бяспрэчная.

Мы не павінны забываць,
што Беларусь была і застаецца
еўрапейскай краінай. Нашы на-
маганні ў адыходачым годзе
накіроўваліся на тое, каб перат-
варыць Рэспубліку Беларусь у
раўнапраўнага партнёра ў сус-
ветнай супольнасці. 108 дзяр-
жаў прызналі Беларусь, з 68 з іх
мы ўстанавілі дыпламатычныя
адносіны. Але сапраўднае
раўнапраўе на сусветнай арэне
дасягаецца не толькі праз юры-
дычнае прызнанне. Яно будзе рэальным, калі Бе-
ларусь забяспечыць устойлівае развіццё сваёй
эканомікі, уздыме ўзровень абароны правоў і сва-
бод чалавека. Дасягненне такога раўнапраўя —
галоўная мэта дзяржавы, усіх структур яе ўладаў.

Як ніколі раней самай важнай справай
з'яўляецца аб'яднанне нашага народа, каб яго свое-
асабліва стала крыніцай сілы ў свеце. У тым
свеце, дзе кожная краіна адгрывае сваю ролю.
Наш абавязак — не толькі клапаціцца аб бліжэй і
далёкім беларускім замежжы, але адшукаць па-
ходы для ўключэння беларускай эміграцыі ў ства-
ральную працу на карысць Ваўкаўшчыне.

Адыходачы год быў знамянальным у плане
духоўнага адраджэння нацыі. Год, надыходачы
за хрысціянскім тысячгоддзем Беларусі, павінен
спрыяць далейшаму развіццю традыцый і мовы
беларускага народа, яго культуры і ментальнасці,
стварэнню новых духоўных каштоўнасцей.

Беларусь жыве, жыве і будзе жыць! З верай у
гэта сустракаем мы надыходачы 1993 год. Надзея
і вера павінны быць заўсёды, як і любоў да сваёй
зямлі, да сваёй справы, да свайго народа.

Шлях да дастойнага грамадства доўгі і
цяжкі. Прайсці яго можна толькі разам, толькі
у згодзе.

Будзем верыць і дзейнічаць, шукаць разумных
рашэнняў на карысць кожнага з нас.

Няхай у новым 1993-м споўняцца жаданні і на-
дзеі, няхай мір і згода будуць у нашай душы і на-
шым доме.

З Новым годам, шануюнае спадарства!

З Новым годам, сябры!

Свецца ў доме радасць і
цямно.
Новы год ступае на ко-
жы ланка.
Як звычкі ў чароўнай
танцы,
Сочыць, колькі жасця
намяло.
“Колькі там надзей ад-
ледаў век?” —
Шчыра ёлка з цішынёй у
заве.

Іван РУБІН

Дух Айчыны з верай плы-
ве,
Ціка шчырыя сямейныя
словы.
Заняўце той сямейны
плам,
Калі зычаць летвае ўсе
людзі.
Падобна і навінцы к
святлу
Новы дзень і заўтрашні
нам будзе.

“Я самы моцны ў свеце!”

(Інтэрв'ю алімпійскага чэмпіёна Аляксандра Курловіча
чытайце на 7-й старонцы ў спартыўным выпуску “Тайм”).

“Ён ужо ведаў, якая яго чакае “ўзнагарода” — наркотык...”

(Нарыс пра радавога “афганскай” вайны, былога савецкага
вязня, чытайце на 8-й старонцы,
што носіць назву “Крымінал”).

Год Чорнага Пеўня? Каб толькі ён быў шчаслівым для ўсіх!

(Самая цікавая, самая неверагодная і багатая на сюрпрызы
інфармацыя — на 13-й старонцы,
якая называецца “Чорны Певень”).

Событие

Присяга на верность Белоруси

Я гражданин Республики Беларусь — эти слова военной
присяги произносили тысячи солдат и офицеров белорусской
армии. Торжественный церемониал состоялся во всех
военных частях. На верность республике и ее народу
поклонились и сотрудники государственной безопасности.
Накануне этого торжественного дня корреспондент
Белинформ обратился к Председателю Верховного Совета
Станиславу Шушкевичу, министру обороны Павлу
Козловскому и председателю Комитета государственной
безопасности Эдуарду Ширковскому с просьбой ответить
на некоторые вопросы.

— Станислав Станиславович, как вы оцениваете принятие
присяги с точки зрения главы го-
сударства и просто гражданина
Республики Беларусь?

— Я прежде всего горжусь
тем, что мы припили к этому дню
в обстановке согласия, уваже-
ния достоинства и гордости
офицеров. За те четыре месяца,
которые были отведены для при-
нятия парламентского этого важ-
ного документа, Совет Министров
и Министерство обороны про-
явили достаточно мудрости и
терпения, чтобы найти выход из
непростой ситуации.

— Почему бы в данном слу-
чае вам не принять присягу на
верность белорусскому народу?
Ведь вы не только офицер запаса,
но и председатель Совета
безопасности Республики Бе-
ларусь?

— Я считаю, что всякое до-

брое начинание нельзя превра-
щать в фарс. Хотя вопрос дей-
ствительно задан правильно.

— Павел Павлович, 31 дека-
бря состав Вооруженных Сил
принимает присягу на верность
Республике Беларусь и ее на-
роду. Как вы оцениваете тот факт,
ведь в списке присягающих вы
первый?

— Для белорусской армии
событие это поистине историче-
ское. Поэтому будет правильнее
ответить на ваш вопрос не толь-
ко от себя лично, но и от имени
многих офицеров, для которых
это новый этап и в службе, и в
жизни. Ведь с принятием прися-
ги для многих из них определит-
ся и вопрос с гражданством. А
это немаловажно.

Непростой была дорога к
этому дню. И, как человек воен-
ный, и рад, что для всех закон-
чилась она миром и согласием.

— Эдуард Иванович, 31 де-
кабря пока не государственный
праздник...

— И тем не менее на этот раз
военным с праздниками повезло
несколько больше. И с поздрав-
лениями тоже. Ведь принимают
их от родных и близких сотру-
дники КГБ не только по случаю
новогодних праздников, но и по
случаю принятия военной при-
сяги. Поэтому настроение у
личного состава, прямо скажем,
приподнятое. Подготовка, свя-
занная с церемониями, успеш-
но прошла по всей территории
республики. Приятно отметить,
что среди личного состава коми-
тета не было сомнений на счет
принятия или непринятия по-
вторной присяги.

Считаю, что, если существу-
ет самостоятельное суверенное
государство, оно должно иметь
и все необходимое для отстаива-
ния своих интересов. В том чис-
ле и надежную структуру госу-
дарственной безопасности.

Сергей ЗАЯЦ,
Белинформ — специально для
“Народной газеты”.
(Репортажи корреспондента
“Народной газеты” об
этом знаменательном событии
в жизни республики читайте в
следующем номере.)

У лютэрку сацыялогіі

Панітык года — Станіслава Шушкевіч!

Яго сярэднегадавы рэйтынг — 33,6 %. На другім месцы лідэр парламенцкай апазіцыі Зянон Пазняк — 6,6 %. На трэцім — Старшыня Савета Міністраў Вячаслаў Кебіч — 4,7 %.

Сяргей ПЛЫТКЕВІЧ,
фота аўтара

Паважаныя чытачы! Сёння мы ўпершыню даём вам магчымасць прасачыць, як на працягу апошніх двух гадоў змяняўся рэйтынг папулярнасці найбольш вядомых палітычных дзеячаў Беларусі. Для гэтага дастаткова паглядзець на графік, у якім вертыкальная шкала — узровень папулярнасці, гарызантальная — час правядзення сацыялагічных апытанняў.

Не няважна чытачам сваё меркаванне, хацелася б толькі нагадаць, якія падзеі адбываліся ў рэспубліцы падчас правядзення беларускай службы "Грамадская думка" сацыялагічных апытанняў і якія ўплывалі на іх вынікі.

Такім чынам, сакавік 1991 года. На пытанне "Хто з палітычных дзеячаў Беларусі з'яўляецца для вас найбольш аўтарытэтным?" 17,3% рэспандэнтаў адказалі — Вячаслаў Кебіч, 16,5% — Станіслаў Шушкевіч, 6,3% — Зянон Пазняк. Зразумела, называліся і іншыя прызванні, але значна рэдка.

Красавік 1991 года — павышэнне цін, Мінск скала-наецца ад забастоўак. Станіслаў Шушкевіч, які фактычна прыймаў на сябе ўсё удар незадаволенасці рабочых (успомніце, што менавіта ён перагаворыў з забастава-

жам, спрабаваў пераканаць людзей на мітынгах), згубіў больш за ўсё — 6,9% — сваіх прыхільнікаў. Зянон Пазняк у гэты час знаходзіўся ў замежнай паездцы. І хоць апазіцыя поўнацю падтрымала забастоўкі, у лідара не прыхільнікаў таксама, наменшавалася. Знізіўся рэйтынг і ў Старшыні Савета Міністраў.

Жнівень — верасень 1991 года. Усе мы добра памятаем тыя драматычныя месяцы. Як раз на іх прыйшоў пік папулярнасці апазіцыі і лідара (20,0%), якія адкрыта выступілі супраць путчыстаў. Кампартыя Беларусі атрымала нахабніцкі ўдар, яе дзейнасць часова прыпынілася — і рэзка знізілася папулярнасць Вячаслава Кебіча, якога атыясаміваалі з ёю. Ідзе ў адстаўку Мікалай Дземянецкі, Станіслаў Шушкевіч пачынае выконваць абавязкі Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі і ўпершыню па выніках апытання становіцца найбольш папулярным палітыкам рэспублікі (21,0%). У верасні Шушкевіч і Кебіч змагаюцца за пасад Старшыні Вярхоўнага Савета, тэлабачанне штодзённа транслюе сесію Вярхоўнага Савета, і ўзровень папуляр-

насці абодвух палітыкаў ўзрастае, але калі С.Шушкевіч дасягае 40,3%, то В.Кебіч — толькі 10,0%.

Лістапад 1991 года. Беларусь — незалежная дзяржава, але жыццё яе жыхароў лепшым не стала. Ад былой эйфарыі з нагоды прыняцця Дэкларацыі аб незалежнасці не застаўся і следу, людзей хваляюць тыя ж праблемы: як выжыць? І беларускія палітыкі зноў губляюць сваю папулярнасць.

Снежань 1991 года — пасля падпісання Беларускага пагаднення кіраўнікаў Беларусі, Украіны і Расіі аўтарытэт Станіслава Шушкевіча пачынае зноў расці. А падчас апытання 3 студзеня 1992 года ён дасягае максімальна высокага ўзроўню (52,0%). Успомніце: 23 снежня адбылося падпісанне Алма-Ацінскага пагаднення, якое пацвердзіла палітычны акт у Беларускай пачынае, Міхаіл Гарбачоў заявіў аб спыненні свайго прызнання, Савецкі Саюз знік з карт свету. У людзей — зноў надзея, што хоць пярэдзаконныя незалежнасць і ўзаемаадносінны паміж рэспублікамі, што жыццё стане лягчэй і спакойней. Цікава, што ў гэты ж час папулярнасць В.Кебіча, які таксама падпісаў у Беларуска-Алма-Ацінскае пагадненні, паніжлася.

Затое ў лютым 1992 года, калі мы перажылі чарговае павышэнне цін, а Станіслаў Шушкевіч згубіў адразу 16,7% сваіх прыхільнікаў, аўтарытэт жа В.Кебіча крышачку падняўся, як дарэчы, і ў лідара парламенцкай апазіцыі Зянона Пазняка (13,7%).

Сакавік 1992 года — пачатак 9-й сесіі Вярхоўнага Савета Беларусі, прыняцце рашэнняў аб павышэнні мінімальнай зарплат, аб раздзяржаўленні ўласнасці і іншых зноў вяртаюць лідэраў парламента яго прыхільнікаў (47,1%), і зноў фіксуецца падзенне рэйтынгу яго асноўных супернікаў.

Пра тое, што было пазней, нагадаць, я думаю, няма патрэбы. Усе мы памятаем, як ініцыятыўная група спыталася сабраць неабходную колькасць подпісаў, каб пытанне аб рэфэрэндуме Вярхоўны Савет рэспублікі разгледзеў на вясенняй сесіі. Але парламент на гэта не пайшоў, сесія была спынена, дэпутаты раз'ехаліся на доўгія канікулы. А жыццё з усімі яго праблемамі працягвалася. І ад таго, што лідэры не вырашаліся, аўтарытэт палітыкаў толькі зніжаўся.

У кастрычніку 1992 года зарэгістраваны рэкордны нізкі рэйтынг усіх трох найбольш вядомых палітыкаў. У кастрычніку больш паловы рэспандэнтаў заявілі, што лідэры не бачаць у Беларусі палітыка, які б мог вывесці рэспубліку з крызісу.

Пра два месяцы (снежаньскае апытанне) сітуацыя змянілася, рэйтынг папулярнасці беларускіх палітыкаў узрос. Чаму так здарылася? Акрыжасць 10-й сесіі Вярхоўнага Савета рэспублікі, пачатак штодзённых рэпартажаў па тэлебачанню, радыё і ў газетах. Перад сесіяй Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч зрабіў серыю паездак па гарадах рэспублікі (Орша, Барысаў, Баранавічы), якія шырока асвятляліся ў друку. Зразумела, не сядзелі,

склаўшы рукі, і яго асноўнымі канкурэнтамі. Узросшая палітычная актыўнасць імгненна дала вынік. Напрыклад, пасля візіту Шушкевіча ў Оршу яго папулярнасць на выніках апытання ў гэтым горадзе аказалася ў два разы вышэйшай, чым у сярэднім па рэспубліцы.

Сацыялагі адзначаюць і наступныя цікавыя моманты. Чамусьці ў Гомельскай вобласці ў Станіслава Шушкевіча рэйтынг увесч час вышэй, чым у Брэстай і Гродзенскай. Вячаслава Кебіча стабільна падтрымліваюць жыхары сельскай мясцовасці і ўпраўленчы апарат. Сярод прыхільнікаў Зянона Пазняка ў асноўным гараджане, пры гэтым сярод іх многа рабочых, маладая пенсіянераў.

Можна было б яшчэ прывесці розныя факты, але не будзем злоўжываць прыцемненнем чытачоў. Графік змянення рэйтынгу найбольш папулярных палітыкаў рэспублікі перада вамі, разважаўце, аналізуйце, калі ласка, самі.

Адзначым адзінае: работа, якую праводзіць беларуская служба "Грамадская думка", вельмі патрэбна як палітыкам, так і ўсім нам. Палітыкі бачаць, як рэагуюць на іх дзеянні народ. Так-так, той самы народ, дзеся і кога, па іх словах, яны працуюць і жыюць. А мы можам параўнаць свае адзінкі з меркаванням тысяч іншых грамадзян рэспублікі і ўпэўніцца, што разумеем сваёй адрознасці, або наадварот — што, магчыма, памылеліся. Такім чынам — карысць агульная. Засталося толькі знайсці грошы, каб прадаставіць магчымасць сацыялагам даць адказы і на многія іншыя пытанні, якія хваляюць нашу грамадства. Тады, магчыма, дзяржаўныя рашэнні будуць рыхтавацца больш дагледзана, а кіраўніцтва рэспублікі будзе ўпэўнена, што прынятыя паставы і рашэнні будуць працаваць, што іх прымяне большасць грамадзян Беларусі.

Але гэта толькі наша пажаданне...

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня Савета Міністраў рэспублікі Вячаслаў Кебіч.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч у Барысаўскім раёне.

Старшыня саіма БНФ Зянон Пазняк.

Р.С. Астатнія беларускія палітыкі маюць значна меншы рэйтынг папулярнасці, таму мы скарацілі іх спіс.

Там не менш заўважым, што падчас кожнага апытання рэспандэнтаў стабільна называюць прыхільнікамі Ганчара, Булахава, Карпені, Адамовіча, Заблоцкага і іншых. Ці ўварэцца хтосьці з іх (або нехта зусім невядомы) у тройку лідараў, пакажа час. Мы ж вінішым усіх палітыкаў з Новым годам і спадзяемся, што іх дзеяннасць будзе толькі на карысць беларускаму народу.

Ведай наших!

Кембрыдж здымае каплянош пераг мінскім філосафам

Такога яшчэ не было ў гісторыі Беларусі. Напрыканцы мінулага года адразу пачаў наш сучасны акадэмік "Міжнародны чалавек года". Акрамя таго, яшчэ адзін наш акадэмік, прарэктар Беларускага ўніверсітэта Анастас Зелянкоў атрымаў дыплом "Міжнароднага чалавека XX стагоддзя". З ім і гутарыць журналіст Марына Загорская.

— Анастас Ізотавіч, якім чынам вас заўважылі за мяжой?

— Кембрыджскі біяграфічны цэнтр — прастыжная міжнародная арганізацыя. Ён выдае шмат розных даведнікаў, якія выкарыстоўваюць усе краіны. Напрыклад, добра вядомы ў свеце даведнік "Хто ёсць хто ў навуцы, мастацтва, палітыцы". Складаннем такіх выданняў займаюцца рэдакцыйныя саветы. Запікаўшыся кінематографам, яны выдаюць перапіскі. Так было і са мной. Я адказаў на 100 пытанняў спецыяльнай анкеты і праз некаторы

час атрымаў прапанову, каб звесці абамі мне былі апублікаваны ў адным з выданняў Цэнтра.

А праз некалькі месяцаў мне прыйшло паведамленне ад дырэктара Кембрыджскага біяграфічнага цэнтра Эрнста Коя, што я "адзін з нямногіх людзей у свеце, адзначаны ўзнагародай XX стагоддзя "За дасягненне". Праўда, для атрымання разам з дыпламам і сэртыфікатам трэба было мець "чалавека стагоддзя" патрэбна было мець пэўную суму ў валоданні. Паколькі такіх грошай у мяне не хапіла, я здаваўся проста дыпламам.

— За якім вы паедзеце ў Кембрыдж?

— Не. У адной з даслаўных мне брашураў, праўда, паведамляецца, што ўсе, хто на працягу XX стагоддзя атрымаў гэту ўзнагароду, будуць запрошаны ў Кембрыдж у 1999 годзе. Можна, і мне тады паедуць...

— Спавяд Зелянкоў, гэты прэстыжны ўзнагарода прысуджаецца вам за дасягненні ў галіне філасофіі, навуцы і метафізікі. Але ж у сацыялістычным грамадстве прызнавалася адна філасофія — марксісцка-ленінская...

— Зразумела, ваша недаўменне. Аднак зазначу, у філасофіі, як і ў кожнай навуцы, перш за ўсё адрываюцца веды, прафесіяналізм, творчыя ідэі, здольнасць іх абгрунтаваць, а не палітычная прыналежнасць вучонага. Я, напрыклад, чытаў лекцыі ў 17 універсітэтах ЗША і нідзе не адчуваў комплексу непаўнацэннасці. Больш таго, мае калегі са Злучаных Штатаў былі здзіўлены, калі я распавядаў ім пра канцэпцыю навуцы амерыканскай філасофаў.

— Вы яшчэ не адчуваеце сімптомаў "зрывавай хваробы"?

— Думаю, што гэта мне не пагражае. Я заўсёды працаваў, імкнуўся зрабіць максімум магчымага. І я вельмі шчаслівы, што мне ўдалося ўнесці пэўны ўклад у развіццё філасофіі. А што да славы, то, безумоўна, чаго крывіць душой — прыемна атрымаць такую высокую ўзнагароду. Але нейкім звыччалавечам я сабе не лічу.

Пачатак ёсць! Ужо кожны дзень на Барысаўскім танкавым заводзе ідзе праца па выкананні Давора аб звышайных узброеных сілах у Еўропе, інакш кажучы, 1450 танкаў, 549 баявых машын пяхоты, 211 бронетранспартэраў і 70 самалётаў сталі ў чаргу на поўнае знішчэнне. Перад палымем газавай гарэлі не трымае нават патэнтаваная браня...

Але і знішчаць можна парознаму. Як паведаміў журналістам намеснік міністра абароны па ўзбраеннях генерал-лейтэнант Валерый Якушаў, тэхніку не будуць падрываць ці спальваць. Проста з яе выдаляюць тым дэталі, без якіх немагчыма ў патрэбны момант аднавіць танк ці БМП для прымянення ў вясных мэтах. А далей можна з вайсковымі выкарыстаннямі атрымаць баявыя лавы. Генерал паабяцаў, што ўсе вайсковыя транспартныя, аўтамабільныя, радыёстанцыі — будзе знята і захавана для патрэб арміі. Вызначэння свайго лёсу чакаюць таксама горы боепрыпаснаў.

Наша Беларусь у гэтай справе не адзінока.

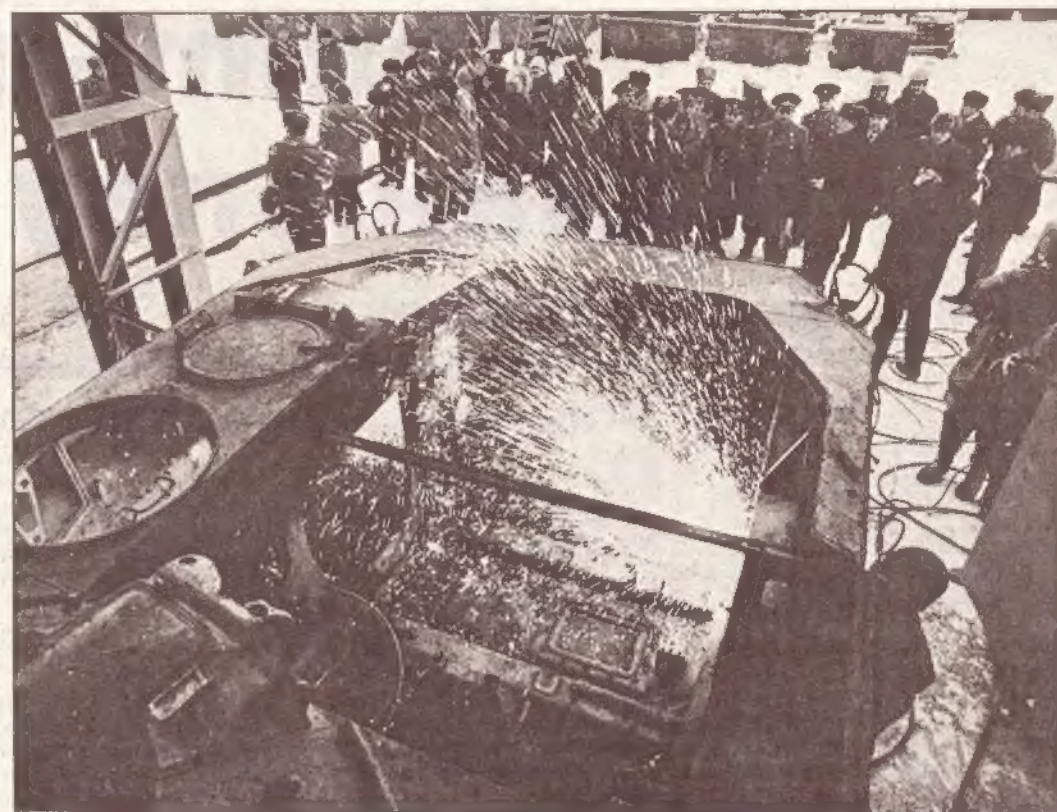
Да выканання падобных мерапрыемстваў прыступілі і іншыя краіны, што падпісалі Давор.

Зусім натуральна тут узнікае пытанне: "А ці можна больш па-гаспадарску выкарыстаць усё гэта багацце, накіраваць, напрыклад, у народную гаспадарку?" Можна, і Даворам гэта прадастаўляецца. Але танкаў пераабсталяваць толькі 150, у музеі наставіць 6, на палігоны — 45. На мірных людзей яшчэ папярэдуць 390 БМП. Гэта значна менш, чым будзе знішчана, але так вызначана ўмовай Давора, і нам іх выкарыстаць.

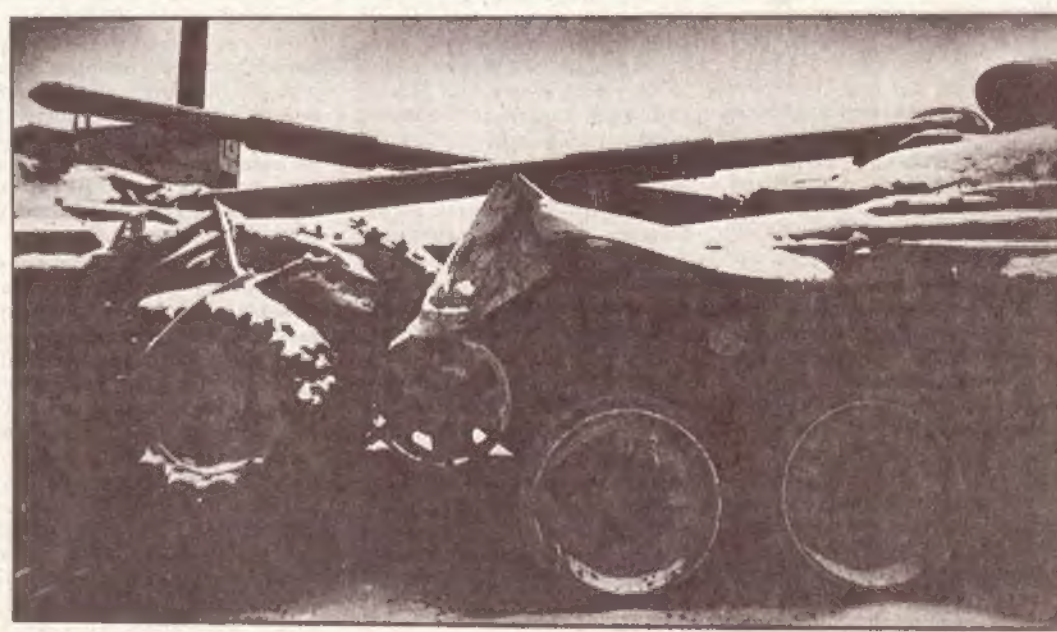
Вось так. Мільёны рублёў былі затрачаны на стварэнне авія- і танкавых армій, а зараз патрэбны яшчэ мільёны, каб усё гэта знішчыць. Але міністр абароны Павел Казлоўскі зазначаў, што ўсе палічаны і балансіраваны ў амерыканскім долары, коў і не вельмі. Дык успехамі, што яшчэ і капітальны занямае з гэтай мерапрыемства і свет пазбавіў ад той небяспекі, што ўваўлялі гэтыя горы зброі.

Сяргей ГРІЦ. Фота аўтара.

Развітанне з мінулым

У Барысаве знішчаюць нашыя танкі. Але без уззепу варожых гывізіў

Сяргей ГРІЦ. Фота аўтара.

Могилевские швеи покоряют Европу

Красива, стройная, глаўныя тэхнолаг Могилевскай швейнай фабрыкі Людміла Вадзіміравна Чэвядзіна. Не стоіла ёй, супрацоўдаваў мяня па цехам і участкам прадпрыемства, знаёўся толькі то сшыткае зніжэнне паліцы — і она стала такой экстравагантнай, ізацыянараднай, што хота на конкурс мод отпавалы. І вот в таких прекрасных с норковыми и песцовыми воротниками пальто из тканей разных расцветок встретят Новый год тысячи женщин.

Но не успела я прийти в себя от восторга только что увидевшим, как мне показана удивительная, со вкусом сшитые вещи. Нельзя было оторвать глаз от яркого-лимонного цвета куртки-«алексы», элегантно-деми-пальто, «моднячка» женского костюма, светлого, с шалевым воротником мужского пиджака. Прямо-таки, признаюсь, не верилось, что все эти вещи

— продукция могилевской «Володарки», как называют многие в городе швейную фабрику. «Ай да молодцы!» — так и хотелось сказать в адрес коллектива-трудящихся, который в условиях экономической разрухи удивляет своими достижениями.

Заменила полностью оборудование на импортное, обучив работе на нем своих людей, модельеры, конструкторы, инженеры и технологи вместе с рабочими делают все, чтобы по качеству, другим достоинствам их изделия не уступали мировым. Каждую вещь, кому бы она ни предназначалась, из какого бы материала ни шилась, на фабрике стараются изготовить так, чтобы она была в радость человеку, и удобна, и красива.

Искусство, мастерство работников фабрики успели уже заметить не только в нашей республике, но и в ближнем и дальнем зарубежье. Не только

заметила, но и предлагают совместное сотрудничество. В эти дни, например, в цехах предприятия идет подготовка к выполнению контракта германской фирмы «Гранд» — пошиву спортивных костюмов (аж восемь моделей!) из шерстяной ткани. Что же касается заказов, то от них отбой нет, особенно от восточных. Коллектив фабрики будет шить обмундирование для белорусских пограничников и таможенников, куртки и брюки для работников милиции.

В самом конце «эксперимента» по предпринятию меня пригласили посетить ассортиментный кабинет экспериментальной цеха, посмотреть образцы изделий, которые должны увидеть свет в новом 1993 году. Сколько «изюминок»!

— Супермодное демисезонное, расширенное, со спинкой модного силуэта, —

характеризует снятое со стойки шикарное горчичного цвета пальто для молодой женщины, начальник экспериментального цеха Вера Алексеевна Трудако.

— А это, — заостряет мое внимание на следующем изделии главный конструктор Лариса Ивановна Мисник, — демисезонное пальто, с шалевым и погонами, с наложными карманами.

Хороший подарок подготовили могилевские швейники и женщинам, и мужчинам к Новому году. Из беседы с главным инженером Еленой Павловной Шевелевой поняла: как бы трудно ни было, коллектив уже в первые месяцы 1993 года порадует представительниц прекрасного пола и уважаемых мужчин своей экстравагантной одеждой.

Николай КОМАНОВ.

Есть хорошая новость!

Лондонский денди выбирает витебскую фуфайку

В теплом белье Витебского чулочно-трикотажного комбината имени КИМ встретят Новый год около 10000 немцев. Партия одежды куплена германской фирмой «Клавир». Кроме того, заказано изрядное количество носков. Утеплители кимовскими носками и голландцами, а вот британцам приглянулись трикотажные фуфайки витебского производства. Сергей БУТКЕВИЧ.

Районная дипломатия

В начале нового года будет подписано соглашение о культурном сотрудничестве районного масштаба — между Советским районом Республики Мари Эл и Пуховичским районом.

Этот провозглашен во время творческой командировки белорусского народного фольклорного ансамбля «Зарачанка» в Республику Мари Эл. Идея культурного сотрудничества двух районов родилась в сентябре 1992 года, когда Пуховичский район встречал народный ансамбль марийского колхоза «Рассвет».

«Зарачанка» подготовила для марийских зрителей «Белорусские колледжи».

Ирина ФЕДОРОВА.

Раз — шприц, два — система

Одноразовые системы переливания крови готовят к выпуску Гомельский

завод пластмассовых изделий.

шприцы — ежемесячно до 15 миллионов штук.

Анатолий ИВАНОВ.

Нервотрепки станет меньше?

По распоряжению Брестского горисполкома с 1 января 1993 года в Бресте начинается

продажа бензина для инвалидов на отдельной заправочной колонке.

Сейчас этой категории граждан выдаются карточки на бензин на городской автобазе.

БелаПАН.

Мини-прогноз

Рубль будет таять. Но уже медленно

Столь стремительно, как в минувшем году, рубль, похоже, еще никогда не падал.

В прошлом январе доллар в Беларуси можно было купить всего за 130 рублей, а в начале февраля — даже за 70.

Как раз в это время тогдашним и.о. премьера России Егором Гайдаром и был высказан отчаянный прогноз о возможности сделать «деревянные» конвертируемыми и курс доллара сбить до 30 рублей. Но Центральный банк России вдруг круто изменил

свою политику и вместо продажи валюты принялся ее скупать.

С последними днями лета закончилась и стабилизация «зеленых». Минувшая осень стала для рубля порой его небывалого падения. Если в конце августа доллар можно было купить за 161 рубль, то в декабре уже — за 500.

По прогнозам экспертов, 93-й год будет более ровным. Столь резких валютных скачков не прогнозируется. К концу января предполагается курс доллара на уровне 530 рублей.

Виктор АНАТОЛЬЕВ.

Ад шчырага сэрца

Пагарункі ў мяшку не ўтоім

Новыя цэны не парушылі старых традыцый: клопаты аб навагодніх радасцях для дзяцей зноў узлілі на сцягу прафсаюзаў Беларусі. На арганізацыю падобных святаў толькі Савет аб'яднання галіновых прафсаюзаў Мінскай вобласці выдзеліў больш як 15 мільёнаў рублёў. На гэтыя грошы 108 тысяч вучняў 1—4-х класаў з мінскіх школ пабываюць на святковых

прадстаўленнях у Палацы спорту, дамах культуры прадпрыемстваў, школах.

Прафсаюзны Дзед Мароз наладзіць вясёлыя карагоды, гульні для ўсіх дзяцей-сірот з дзіцячых дамоў і школ-інтэрнатаў. Прыдзе ён і да хворых малымі ў дзіцячыя ўстановы Мінска, Баравуля, Ахскаўшчыны, у дзіцячы санаторый «Пухавічы».

Галіна АКУЛАВА.

«Кюсю-на-Свислочи» принимает черныбыльских детей

Два года усмил — попка партнеров, работы с ними — потребовалось белорусскому социально-экологическому союзу «Черныбыль», чтобы реализовать идею создания в республике оздоровительной базы с участием иностранного капитала. И вот на днях состоялся первый звезд детей в молодежный реабилитационный центр «Кюсю-на-Свислочи».

Уже само название центра указывает на Страну Восходящего Солнца. Движение помощи чернобыльцам острова Кюсю, что на юге Японии, пронаблюдалось той же мыслью, что и наш союз: чем возить детей за тридевять земель на оздоровление, лучше создать необходимую базу в чистых районах Беларуси. Выгреш — в экономном, а стало быть, и более эффективном использо-

вании валюты и прочих ресурсов.

Базу для МРЦ «Кюсю-на-Свислочи» предоставил социально-экологическому союзу олимпийский спортивный комплекс «Стайки». Приехав на открытие центра, делегация Движения помощи Чернобылю, возглавляемая господином Юрием Накамурой, привезла аппарат УЗИ, детские книжки, игрушки, а также часть собранной на острове Кюсю валюты, что позволяет снизить стоимость санаторных путевок, оснастить центр медоборудованием.

Первыми в новый реабилитационный центр приехали ребята из Калининградской области. Многие из них за шесть послечерныбыльских лет еще ни разу не обследовались. Теперь у них появилась надежда.

Алексей АБРАМОВ, доверенный врач БелСоЭС «Черныбыль».

Там смешинки — как снежинки

Многие дети в дни новогодних каникул получают замечательный подарок — приглашенный билет на новогодний цирковой спектакль с Дедом Морозом, Карлсоном, Снегурочкой, эльфибристками, клоунами Ромашкой и Промокашкой, жонглерами во Дворце культуры Минского тракторного завода.

Спектакль «Новогодняя смешинка» поставил режиссер Валерий Маторин силами мин-

ской цирковой фирмы «Арт-экспресс». Как сказала председатель правления фонда «Дети Чернобыля» депутат Верховного Совета Галина Грешневая, на спектаклях должны побывать около тридцати тысяч детей, пострадавших от аварии, детей из малообеспеченных и многодетных семей, родители которых не имеют материальной возможности приобрести билеты за деньги. К благотворительной акции присоединился Фонд Фреды Кокса «Канадцы, заботящиеся о детях Чернобыля».

Александр ВАЙНШТЕЙН.

Ретроспектива

Сто лет — это много или мало? Как жили наши прадедушки и прабабушки в 1892 году на земле между Бугом и Днепром? Чем они напоминали нас, сегодняшних, чем отличается наша жизнь от событий вековой давности?

Вот о чем писали газеты тогдашней северо-западной окраины императорской России. Несколько фрагментов, 1893 год.

Минский листок. N35. Речица, Минская губерния. В городе, по наблюдениям корреспондентов, неминуемо скучно. Интеллигентам просто некуда деваться. Наши обыватели так свыклись со своей провинциальностью, далекой от «мира суеты», что даже склонны думать, что Речица — лучший уголок мира...

Вот о чем писали газеты тогдашней северо-западной окраины императорской России. Несколько фрагментов, 1893 год.

Минский листок. N35. Речица, Минская губерния. В городе, по наблюдениям корреспондентов, неминуемо скучно. Интеллигентам просто некуда деваться. Наши обыватели так свыклись со своей провинциальностью, далекой от «мира суеты», что даже склонны думать, что Речица — лучший уголок мира...

Минские губернские ведомости, NN 12, 33, 34. Управление казенной Либаво-Роменской железной дороги вызывает на 10 февраля 1893 года желающих принять на себя поклажу по отсылке отхожих мест, покойных и выгребных ям на один год.

Минские губернские ведомости, NN 12, 33, 34. Управление казенной Либаво-Роменской железной дороги вызывает на 10 февраля 1893 года желающих принять на себя поклажу по отсылке отхожих мест, покойных и выгребных ям на один год.

Управление дороги оставляет за собой право выбора подрядчика по своему усмотрению, не руководствуясь исключительно выгодностью предложенных цен, а обращая внимание на исправность и добросовестность подрядчика.

Объявлена благодарность Губернскому Начальству Полицейскому Надзирателю г.Уейскому за энергичную и заслуживающую одобрения деятельность, выказанную при обнаружении и задержании преступников, совершивших в ночь на 9 января сего года убийство шести человек, а также нижним чинам Речицкой полицейской команды, содействовавшим при задержании означенных преступников.

По Министерству Внутренних Дел: Г. Министр Внутренних Дел разрешил Минскому Губернскому Предводителю Дворянства Действительному Статскому Советнику Павлову отпуск за границу сроком на четыре недели.

В заседании 28 января 1893 года Минский Лесоохранительный Комитет рассмотрел дела о рубке леса в лесных дачах владельцев: Зозулина Василия — при имени Лисиня, Минского уезда, Войничевича Аполлониана — в лесном урочище Григада, Сауцкого уезда...

Комитет постановил: руб-

ку леса, производящуюся в лесных дачах всех вышепоименованных владельцев, признавать опустошительной и приостановить, впредь до представления владельцами именован на утверждение Комитету плана хозяйства на рубку леса.

Промышленность: По поводу случая в семье Васова.

Из собранных нами дополнений сведений о печальном случае в семье помощника контролера Либаво-Роменской ж.д. г.Васова выяснилось, что катастрофа с револьвером и последующей гибелью его сына произошла при следующих обстоятельствах. Старшему сыну его, реалисту, потребовалась бумага, он начал открывать двери стола в поисках бумаги и между прочим открыл тот ящик с револьвером. Необходимо заметить, что револьвер был тройной системы: достаточно положить палец на спуск, чтобы курок подвинулся и опустился тотчас же. Так произошло и в данном случае, едва мальчик положил палец на спуск, как раздался выстрел. Из этого следует, что происшедшее с ним можно отнести лишь к печальной роковой случайности.

Такса по съестным припасам, составленная Минской Городской Думой на февраль 1893 года.

За фунт веса: Хлеб: Сухохри из пшеничной муки 1-го сорта — 10 коп., 2-го — 9 коп., 3-го — 8 коп., 4-го — 7 коп., 5-го — 6 коп., 6-го — 5 коп., 7-го — 4 коп., 8-го — 3 коп., 9-го — 2 коп., 10-го — 1 коп., 11-го — 10 коп., 12-го — 9 коп., 13-го — 8 коп., 14-го — 7 коп., 15-го — 6 коп., 16-го — 5 коп., 17-го — 4 коп., 18-го — 3 коп., 19-го — 2 коп., 20-го — 1 коп., 21-го — 10 коп., 22-го — 9 коп., 23-го — 8 коп., 24-го — 7 коп., 25-го — 6 коп., 26-го — 5 коп., 27-го — 4 коп., 28-го — 3 коп., 29-го — 2 коп., 30-го — 1 коп., 31-го — 10 коп., 32-го — 9 коп., 33-го — 8 коп., 34-го — 7 коп., 35-го — 6 коп., 36-го — 5 коп., 37-го — 4 коп., 38-го — 3 коп., 39-го — 2 коп., 40-го — 1 коп., 41-го — 10 коп., 42-го — 9 коп., 43-го — 8 коп., 44-го — 7 коп., 45-го — 6 коп., 46-го — 5 коп., 47-го — 4 коп., 48-го — 3 коп., 49-го — 2 коп., 50-го — 1 коп., 51-го — 10 коп., 52-го — 9 коп., 53-го — 8 коп., 54-го — 7 коп., 55-го — 6 коп., 56-го — 5 коп., 57-го — 4 коп., 58-го — 3 коп., 59-го — 2 коп., 60-го — 1 коп., 61-го — 10 коп., 62-го — 9 коп., 63-го — 8 коп., 64-го — 7 коп., 65-го — 6 коп., 66-го — 5 коп., 67-го — 4 коп., 68-го — 3 коп., 69-го — 2 коп., 70-го — 1 коп., 71-го — 10 коп., 72-го — 9 коп., 73-го — 8 коп., 74-го — 7 коп., 75-го — 6 коп., 76-го — 5 коп., 77-го — 4 коп., 78-го — 3 коп., 79-го — 2 коп., 80-го — 1 коп., 81-го — 10 коп., 82-го — 9 коп., 83-го — 8 коп., 84-го — 7 коп., 85-го — 6 коп., 86-го — 5 коп., 87-го — 4 коп., 88-го — 3 коп., 89-го — 2 коп., 90-го — 1 коп., 91-го — 10 коп., 92-го — 9 коп., 93-го — 8 коп., 94-го — 7 коп., 95-го — 6 коп., 96-го — 5 коп., 97-го — 4 коп., 98-го — 3 коп., 99-го — 2 коп., 100-го — 1 коп., 101-го — 10 коп., 102-го — 9 коп., 103-го — 8 коп., 104-го — 7 коп., 105-го — 6 коп., 106-го — 5 коп., 107-го — 4 коп., 108-го — 3 коп., 109-го — 2 коп., 110-го — 1 коп., 111-го — 10 коп., 112-го — 9 коп., 113-го — 8 коп., 114-го — 7 коп., 115-го — 6 коп., 116-го — 5 коп., 117-го — 4 коп., 118-го — 3 коп., 119-го — 2 коп., 120-го — 1 коп., 121-го — 10 коп., 122-го — 9 коп., 123-го — 8 коп., 124-го — 7 коп., 125-го — 6 коп., 126-го — 5 коп., 127-го — 4 коп., 128-го — 3 коп., 129-го — 2 коп., 130-го — 1 коп., 131-го — 10 коп., 132-го — 9 коп., 133-го — 8 коп., 134-го — 7 коп., 135-го — 6 коп., 136-го — 5 коп., 137-го — 4 коп., 138-го — 3 коп., 139-го — 2 коп., 140-го — 1 коп., 141-го — 10 коп., 142-го — 9 коп., 143-го — 8 коп., 144-го — 7 коп., 145-го — 6 коп., 146-го — 5 коп., 147-го — 4 коп., 148-го — 3 коп., 149-го — 2 коп., 150-го — 1 коп., 151-го — 10 коп., 152-го — 9 коп., 153-го — 8 коп., 154-го — 7 коп., 155-го — 6 коп., 156-го — 5 коп., 157-го — 4 коп., 158-го — 3 коп., 159-го — 2 коп., 160-го — 1 коп., 161-го — 10 коп., 162-го — 9 коп., 163-го — 8 коп., 164-го — 7 коп., 165-го — 6 коп., 166-го — 5 коп., 167-го — 4 коп., 168-го — 3 коп., 169-го — 2 коп., 170-го — 1 коп., 171-го — 10 коп., 172-го — 9 коп., 173-го — 8 коп., 174-го — 7 коп., 175-го — 6 коп., 176-го — 5 коп., 177-го — 4 коп., 178-го — 3 коп., 179-го — 2 коп., 180-го — 1 коп., 181-го — 10 коп., 182-го — 9 коп., 183-го — 8 коп., 184-го — 7 коп., 185-го — 6 коп., 186-го — 5 коп., 187-го — 4 коп., 188-го — 3 коп., 189-го — 2 коп., 190-го — 1 коп., 191-го — 10 коп., 192-го — 9 коп., 193-го — 8 коп., 194-го — 7 коп., 195-го — 6 коп., 196-го — 5 коп., 197-го — 4 коп., 198-го — 3 коп., 199-го — 2 коп., 200-го — 1 коп., 201-го — 10 коп., 202-го — 9 коп., 203-го — 8 коп., 204-го — 7 коп., 205-го — 6 коп., 206-го — 5 коп., 207-го — 4 коп., 208-го — 3 коп., 209-го — 2 коп., 210-го — 1 коп., 211-го — 10 коп., 212-го — 9 коп., 213-го — 8 коп., 214-го — 7 коп., 215-го — 6 коп., 216-го — 5 коп., 217-го — 4 коп., 218-го — 3 коп., 219-го — 2 коп., 220-го — 1 коп., 221-го — 10 коп., 222-го — 9 коп., 223-го — 8 коп., 224-го — 7 коп., 225-го — 6 коп., 226-го — 5 коп., 227-го — 4 коп., 228-го — 3 коп., 229-го — 2 коп., 230-го — 1 коп., 231-го — 10 коп., 232-го — 9 коп., 233-го — 8 коп., 234-го — 7 коп., 235-го — 6 коп., 236-го — 5 коп., 237-го — 4 коп., 238-го — 3 коп., 239-го — 2 коп., 240-го — 1 коп., 241-го — 10 коп., 242-го — 9 коп., 243-го — 8 коп., 244-го — 7 коп., 245-го — 6 коп., 246-го — 5 коп., 247-го — 4 коп., 248-го — 3 коп., 249-го — 2 коп., 250-го — 1 коп., 251-го — 10 коп., 252-го — 9 коп., 253-го — 8 коп., 254-го — 7 коп., 255-го — 6 коп., 256-го — 5 коп., 257-го — 4 коп., 258-го — 3 коп., 259-го — 2 коп., 260-го — 1 коп., 261-го — 10 коп., 262-го — 9 коп., 263-го — 8 коп., 264-го — 7 коп., 265-го — 6 коп., 266-го — 5 коп., 267-го — 4 коп., 268-го — 3 коп., 269-го — 2 коп., 270-го — 1 коп., 271-го — 10 коп., 272-го — 9 коп., 273-го — 8 коп., 274-го —

Кто будет выглядеть на все сто тысяч?

Краткий рассказ о деятельности человека, которому женщины охотно сообщают свой вес и возраст

Ирина ФЕДОРОВА

После публикации в "Вечерке", рассказавшей, что в минском кабинете эстетической хирургии можно срывать с себя лишние килограммы, контингент приходящих к Славомиру Хиневичу на консультацию женщины слегка изменился. Зачастую мамы в центре, весомо убеждавшие врачей обеспокоить накопившиеся годами.

Будь я психологом, я взялась бы изучать вопрос о том, куда девается природная женская стыдливость, которая мешает вернуть себе форму с помощью диеты и спорта, в кабинете врача. Страх перед "ножом", сожаление о неразумно потраченных деньгах — а операция стоит не менее 100 тысяч рублей — побороли оказалось легче, чем лень. Очередь на эстетические операции уже растянулась до весны.

По просьбе Хиневича уточняем: в единственном в республике кабинете эстетиче-

ской хирургии ждут не охотники быстро похудеть, а женщины, физические недостатки которых трудно или невозможно исправить упражнениями. Пациенткам необходимо иметь прекрасное здоровье и подтвердить его на предоперационном обследовании, а также солидных размеров кошелек.

Хиневич пока берет за коррекцию четыре области: живот, "галифе" на бедрах, область колен и второй подбородок. В этих, наиболее уязвимых для женщин местах можно достаточно безболезненно снять слой подкожного жира. За рубежом эстетическая медицина пробует делать вещи и похитрее — добавлять немного жировых клеток в те места, где их явно не хватает.

Устойчивое выражение "Ты выглядишь на все сто!" имеет шансы обогатиться лишним словом. На все сто тысяч.

Выберы сабе мужчыну

Темперамент мужчын можна ацаніць нават на першы погляд. Як? Вельмі проста — хача б па фігуры.

Уявіце сабе, што вы знаходзіцеся сам-насам з многімі мужчынамі. Незакаяна гасне святло. Што адбудзецца пасля гэтага? Іду ў заапарк! Азім паспрабуе вас пацалаваць, другі пачне строіць з сабе электрыка, а трэці пацхну вышмыгне з пакоя. Чаму ўсе яны аказаліся такімі рознымі ў адной сітуацыі? Вы звярнулі ўвагу, што мужчыны атлетычнага складу паводзіць сябе зусім інакш, чым, скажам, вузкаплечы? Аказваецца, гэта цалая галіна навуковых даследаванняў. Псіхааналітыкі лічаць, што вельмі многія ў мужчыне залежыць ад формы яго цела.

Мюнхенскі журналіст Роланд Берле абав'язна працаваў спецыялістам-псіхалагам у гэтую тэму ў адной кнізе. Мы прывядзем толькі вытрымкі з яе. Жанчынам мы парам больш пільна ўважліва ў форме цела знаёмых мужчын. Тады ім адкрыюцца тайны мужчынскага характару.

1. Доўгі, або, як яго называюць, "бусел"

Доўгі і худы, калені бязцам уціснуты ўнутр, ногі тонкія — ну кропля ў кроплю бусел. Сутулая плечы, упалыя грудзі, і вянчае ўсю гэтую ніякасную фігуру галава з дзіўнымі выразам твару і надзінутымі губамі, амаль што як у Брыжыт Бардо. Бедны "бусел", напэўна, у дзяцінстве яму надавалі любові, і зараз, стаўшы дарослым, ён проста ненасытны ва ўсім. Ён шмат есць, але застаецца паранешаму худым. Ён увесь час баіцца быць кінутым і чапляецца за кожнага свайго партнёра. Ён заўсёды незадаволены, нават калі займае адказны пост, пастаянна няе пра сваю неўдакладнасць і патрабуе да сабе пастаяннай увагі. Але затое ён умее быць вельмі пяшчотным, вельмі дакладным, вельмі чуйным і вельмі-вельмі любячым.

2. Грудзі колам.

Калі бачыць толькі верхнюю частку ягонага цела, то ён здаецца Гералам: грудзі наперад, вельмі шырокія кудалы-ручкі. Ніжняя частка ягонага цела значна прайграе ў паранешні з верхняй. Амаль няма сцягнаў, тонкія ногі. Карцей, адны толькі грудзі. Чаму гэта адбылося? Дзіўна, ён пастаянна быў у цэнтры ўвагі бабур і дзядуляў, часта выхавалася сваёй сілай і розумам. Цяпер, стаўшы дарослым, ён таксама хоча быць за ўсім першым і ўсё зробіць для дасягнення сваёй мэты. Ён спрытна скарыстоўвае сваю малую слабасць акружаючых яго людзей, каб паказаць, наколькі ён лепшы за іншых, і пры гэтым не адчувае ніякага пацуду віны. У каханні ён імат абяцае і можа выконвае. Але ёсць у яго і становае: ён можа быць вельмі забавным і дасціпным і любіць самую сумную рэ-

чырку здольны запаліць. Як правіла, ён — душа кампаніі. Яму трэба толькі падаць у сабе эгаізм. Калі гэта атрымаецца, дык з яго выйдзе выдатны палубоўнік.

3. Плоскі мужчына.

Як няўдалы мідзведзь, пяты ён сваё цяжкае цела па жыцці. Шыя кароткая і тоўстая талія, плечы высунуты наперад — карцей, выглядае, як у сабакі з вачынаватым хвостом. У дзяцінстве яго прымушалі быць паслухмяным, усё з'ядаць. Потым ён сам навучыўся добра есці, адсюль і ягоная паўната. За паслухмянасць у дзяцінстве яго галазілі па талючы, цалавалі ў шчоку. Стаўшы дарослым, захаваў звычку быць паслухмяным. Так, на паўсганутых нагах, пазіраючы з падабрываннем, знізу ўверх на начальства, ён падмавляецца на службу. Шкада толькі, што ў паспелі ён на ата лянны, як мідзведзь зімой. Калі ён спіць, вельмі часта храпе. Але ў ім ёсць шмат добрага. Ён вельмі аданы бліжнім, выдатны сем'янін. Сям'я і дом для яго заўсёды на першым месцы.

4. Крывая вежа

Галава ўдзігнута ў плечы і пры гэтым размахвае тонкімі рукамі і шаркае нагамі. Ён падобны на завданую цацку, але састаўлены часткі якой дрэнна зманіраваны. У яго увесь час нешта перакосваецца: то рот, то нос, то плечы — ну сапраўдная крывая вежа. Ён не любіць гэты свет, не давае нікому і нічому. Ён неверагодна, да крайнасці, некамунікатыўны. Толькі той, хто валодае ангельскім цяпленнем, любіць да ўсяго чалавечтву, як, напрыклад, маці Тэрэза, можа з ім успаць у кантакт. Але ён зусім не такі ўжо і дрэнны, нават бывае геніяльным. Адываецца гэта таму, што ён валодае рэдкай здольнасцю паглыбляцца ў сябе, у выніку вынаходзіць нешта геніяльнае. Між іншым, многія вядомыя мастакі і вучоныя былі "крывымі вежамі".

5. Мужчына з карцінкі

Ён вельмі прывабны: горда ўзнятая галава, тонкія рысы твару, спартыўная фігура, стройныя ногі. Такую жанчыны заўсёды глядзяць услед. Аднак відаць, што ён быў жадамым дзіцем у бацькоў, таму і ў мёру спешчаны. Ён часта бывае няўважлівым, вельмі неўраўнаважаны і дастаткова фанатэрысты. Але яму даруюць усё за яго пакараючы шарм. Калі жанчына хоча пакарыць яго, катэгарычна забараняецца паказваць яму сваё абаянне. Трымаць на адлегласці, але не адпускаць — так павіна паводзіць сябе дама. Калі ён гэта ўдасца, дык атрымае вельмі надарэнага мужа і выдатнага палубоўніка.

Значыць, прыйшоў ваш час, жанчыны! Будзьце ў поўным узброенні... і выбірайце!

"Аліна"

Фотацюд Валерыя ФЕДАРЭНкі.

Художник улыбается

Рисунки Олега ПОПОВА.

Одежда для успеха

Дмитрий МОЛЛОУ

Все знают пословицу "Встречают по одежке, провожают по уму". При этом подчеркивается, что ум, естественно, — это главное, но встречают по одежке... И так, деловые женщины, внимание!

Типичные ошибки

Исследования показали, что и мужчины, и женщины как бы специально одеваются так, чтобы потерпеть провал на службе. Женщины в одежде допускают три главные ошибки:

- позволяют индустрии моды целиком определять выбор своей одежды;
- склонны преувеличивать значение собственной привлекательности;
- позволяют своему социальному происхождению влиять на манеру одеваться.

Мода может подвести

Будет ужасной ошибкой позволить моде влиять на выбор вашей одежды. Каждая женщина, которая думает, что индустрия моды живет исключительно интересами женщины, ошибается. Ведь мода предлагает один стиль одеждем для всех женщин.

Мы провели опросы среди экспериментаторов, выясняющих отношение людей к одежде одного популярного стиля. Оказалось, что 90 процентов мужчин отрицательно реагировали на такую одежду: они назвали женщин, носивших ее, "пустышками", которые заинтересованы больше в форме, чем в содержании. Речь идет о джинсовой одежде.

Выбор зависит от вас

Современные женщины доказали, что у них есть глубина и характер, что они ставят перед собой здоровые честолюбивые цели и стремятся продвигаться по служебной лестнице. Однако для достижения таких целей женщины подчас продолжают действовать по-женски и пытаются соперничать с мужчинами, используя исключительно свои внешние данные.

17 лет назад я работал учителем английского языка в школе и одновременно занимался своими исследованиями. Мне предложили тему: "Одежда преподавателя и ее воздействие на учеников". Каким же выводам я пришел? Цвет, рисунок, крой одежды учителя серьезно влияют на отношение, внимание, поведение учеников. Учителяница в пригороде может носить яркое платье с узорами, похожее на персидский ковер, и хорошо восприниматься учениками, в то время как в городе нужны более сдержанные тона.

С другой стороны, один и тот же костюм для одного учителя может быть слишком, а для другого — бедой. Преподаватель 40—45 лет, который выбирает яркие, очень женственные фасоны одежды, провозглашаю на учеников (студентов) впечатление авторитетных мам, что вполне приемлемо для успешной работы. Но такой же костюм совершенно не годится для молоденьких учительниц.

Стоит ли женщине подражать мужчинам?

Многие думают, чтобы женщине добиться служебного успеха, нужно подражать в одежде мужчине. Это неверно. Конечно, ничего дурного нет, если женщина одета в распространенный брючный костюм из синтетки. Однако исследования показывают, что такой костюм не способствует деловому успеху. Другое дело — хороший костюм с юбкой (лучше из естественных тканей). Он подчеркивает ваш авторитет и высокий жизненный уровень.

Некоторые думают, что не одежда делает женщину мам же, наоборот, только одежда имеет значение. Конечно, это не так. И мужчины, и женщины для делового успеха нуждаются в ум, образование, честность, стимулы. Однако женщины, одетые на службе в мужской стиль, часто выглядят более миниатюрными, и это снижает их авторитет.

Косметика

Только цирковые клоуны носят яркую косметику. Весь мир любит клоунов, но никто не дает им ответственных поручений в деловом мире.

Лучшая косметика та, которую никто не замечает. Здесь главный принцип: совсем немного косметики — и вполне достаточно! Исключение могут составлять женщины, которым за 40. А женщинам 20 и 30 лет лучше вообще не набирать парфюмерных одежд и косметических лозушек.

Если вам еще нет 35, пользуйтесь помадой, но ни в коем случае не броской. Чуть-чуть можно подкраситься. Если в моде мода необычного цвета, например коричневого, дождитесь того момента, когда вы начнете употреблять все.

Забывает о своей внешности при выходе на службу, помните:

- не употребляйте явно заметных теней для глаз;
- не обводите глаза;
- длинные ногти и накладные ресницы — только для актрис;
- ваш лак для ногтей — бесцветный;
- тушь для ресниц следует пользоваться очень осторожно. Если она размажется или потечет, ваш авторитет близок к катастрофе;
- если вы выщипываете брови, то старайтесь придать им естественный вид;
- если у вас слишком светлые брови, подкрасьте их карандашом.

Ах, да! Засея правила просты. Если вы хотите нравиться мужчинам, духи должны быть тонкими и дорогими. Если вы хотите соответствовать положению уважаемого руководителя, то их запах должен быть едва заметен.

Очки. Моя сотрудница, прочитав результаты наших исследований об отчетах, воскликнула: "Какая жалость, у меня единица!" Да, правильно подобранные очки придадут лицу деловое выражение, значительность и авторитетность. Шансы многих молодых женщин с мнимой внешней красотой увеличиваются, когда они надевают очки даже с простыми стеклами.

Оправа должна быть пластмассовая или роговая, средних размеров.

Брюнеткам следует подобрать оправу для очков в тон волосам. Блондинкам и рыжеволосым лучше избегать оправ, цвет которых контрастирует с цветом волос.

которых хоть как-то напоминает цвет их волос; для них оправа должна быть только коричневого цвета. Очки придают солидность деловой женщине, но, с другой стороны, несколько лишают ее привлекательности. Женщины лучше носить очки на работе, а контактные линзы использовать для неформальных свиданий.

Какие бы модными или даже шикарными не были темные или дымящиеся очки, деловая женщина их никогда не надеет. Исследования показали, что женщины в затененных очках не вызывают доверия.

Украшения

Быть деловой женщиной — не значит отказываться от украшений. Чем покупать 4—5 украшений в год, лучше купить одно хорошее и дорогое, которое вам действительно идет.

Самое необходимое украшение для деловой женщины — это обручальное кольцо. Его следует носить, даже если вы не замужем. Обручальное кольцо заявляет всем, что вы заняты только делом и ничем другим.

Чем меньше украшений, тем лучше. Если деловая женщина надевает украшение, то оно должно быть функционально или целенаправленно. Большой дорогой кулон, например, придает солидность невысокой женщине.

Часы лучше надевать простые, небольшого размера и несколько похожие на мужские. Кольцо не должно быть с большим выступающим камнем.

Последний ценный совет: носите одно кольцо, не больше.

Пишущая ручка

У каждой деловой женщины при себе должны быть ручка с карандашом, причем желательно, чтобы ручка была с надежным или позолоченным пером. Ни в коем случае деловая женщина не должна писать на любых отрывках карандаша, дешевой ручкой, которые быстро терпят внешний вид и готовы вот-вот отказать или развалиться пополам.

Атташе-кейс ("дипломат"), сумка, кошелек

Незаменимым предметом деловой женщины должен стать атташе-кейс, даже если приходится носить в нем только завтрак. Он должен быть кожанным, темнокоричневым, простым, без ярких металлических украшений. Но уж если вы решили носить на службу дамскую сумочку, то — из кожи очень хорошего качества.

У деловой женщины бумажник и кошелек должны быть одного цвета (темнокоричневого цвета натуральной кожи), без узоров.

Есть одна черта у женщин, которая раздражает абсолютно всех мужчин в какой бы то ни было обстановке: это когда женщина начинает рыться в своей сумке, перебирая все вещи внутри. Надо помнить, что внутри вашей сумки также должны царить организация и порядок.

Заключение

Правильным выбором одежды может значительно помочь женщине добиться успеха на работе и в личной жизни.

Папа, вспомни, ты и сам был такой!

Анна МАЛЕВИЧ

Эту тему можно считать вечной: борьба между подростками и родителями по поводу одежды и внешнего вида

В принципе эта проблема очень серьезна, поскольку свидетельствует о стремлении каждого нового поколения к самостоятельности. Однако во многих наших семьях эти важные вопросы теряются среди таких частностей, как причёска или длина юбки.

Все дело в том, что подростки, вырастая, начинают чувствовать, что не имеют власти над своими телесными изменениями. Ведь если мальчик не может справиться с прыщами, то он хочет быть самостоятельным хотя бы в стиле одежды.

Вы, наверно, заметили, что подростки с одной стороны стремятся отделиться во внешнем виде и от взрослых, и от младших детей, а потому копируют одежду своих сверстников. Это происходит еще и оттого, что они чувствуют себя спокойнее, являясь частью определенной группы.

В общем, родителям нужно постоянно быть в курсе

увлечений своих детей-подростков, не отвлекаясь при этом на частности.

Для того чтобы прояснить для себя проблему взаимоотношений со своей двенадцатилетней Светой, я решила обратиться к специалистам сразу в нескольких областях: поговорила с детским психологом, модельером, педагогом, юристом. Вот какие рецепты в принципе они мне дали и чем я хочу поделиться с вами.

Предложу несколько испытанных мною средств:

Не спорьте с детьми по поводу их внешнего вида — проиграете

Нет ничего плохого в том, если ваши дорогие дети будут действовать методом проб и ошибок. Соглашайтесь, что одежду они всегда смогут поменять и на менее экстравагантную, а коротко подстриженные волосы все равно растут. Сосредоточьтесь на бо-

лее принципиальных вещах, нежели одежда. Например, на сексуальном поведении, употреблении наркотиков, школьных занятиях. Поверьте, это гораздо важнее, чем "вызывающая" одежда или причёска.

Правда, и в этом моменте следует относиться чрезвычайно осторожно. Иначе они становятся полем боя. Если вы будете каждый день упрекать своих дорогих детей в безвкусице, то поверьте — они из "вредности" будут выступать наоборот. И тогда вы обеспечите поражение. Словом, не уязвляйте в эмоциональном споре с дочкой или сыном на тему хорошо ли носить огромные серьги или грёбень на голове — победа останется за детьми.

Спорьте только о главном

Несмотря на то, что вы не можете сдержаться. Что ж, увидев, как ваша дочь надевает джинсы, специально надорванные на коленях или повисшие спины, попытайтесь воздержаться. Но прежде всего используйте ситуацию для того, чтобы понять, что значит эта экстравагантность для вашего ребенка, чего он хочет добиться. Вполне возможно, в этом случае вы достигнете компромисса.

Имейте в виду последствия

Однажды знакомый моей Светки, тоже подросток, сделал себе на руке татуировку. Это придало ему некоторый ореол среди сверстников. Мне захотелось уберечь мальчишку от дальнейшего "разукрасивания" своего тела. Беспорядочное было непонимание — Игорьке вдумавшись покаялись свои "картинные галереи". Легко представить, что произошло бы, начиняя и лекцию о том, что татуировки безвкусны, некрасивы. Вряд ли бы я добился толку. Но когда мы вместе поговорили о риске, возможных выгодах и потерях, о том, как трудно будет исправить в будущем подобную ошибку, Игорьке согласился. И вообще мне кажется, объясняя детям, что думать взрослые об их поведении, мы можем добиться многого, если будем говорить с ними на равных, не забывая о том, что подросткам и молодым людям необходимо поощрять экспериментировать, побыть самими собой. Право выбирать стиль одежды для детей значит очень многое и важнее, чем сам выбор. Кроме того, это сигнал, прежде всего для родителей, о том, что их дети взрослеют и прежние отношения нуждаются в изменениях.

г.Гродно.

Выконваючы шматлікія пажаданні, якія мы сустракаем у вашых, паважаных чытачы, лістах у рэдакцыю, працягваем традыцыю друкавання ў навагоднім нумары хрысціянскіх календароў.

У сённяшняй публікацыі ёсць пэўная навізна: прапануемая старонка ўжо цалкам беларускамоўная. Зразумела, пры яе падрыхтоўцы мы сутыкнуліся з некаторымі цяжкасцямі, бо да гэтай пары распацавана і ўдакладнена яшчэ не ўся беларуская багаслоўская лексіка, сярод беларускіх святароў і вучоных існуюць розныя меркаванні наконт правільнасці асобных імёнаў і тэрмінаў хрысціянскіх вераванняў.

Але ж работа працягваецца, і мы вельмі ўдзячныя за дапамогу пры падрыхтоўцы тэкстаў календароў выдавецкаму аддзелу Беларускага экзархата і спецыялістам з праваслаўнай Беларускай Біблійскай камісіі, Задзіночанню каталіцкай моладзі Беларусі, Беларускай каталіцкай Грамадзе.

Хто б мы ні былі — праваслаўныя, каталікі ці прадстаўнікі іншых канфесій, ніхай у нашых душах што ні дзень мацуецца Святая Вера. Жыве на Беларусі Бог!

Праваслаўны календар

Рыма-каталіцкі календар

Студзень		Май	
1	Пт	1	Сб
2	Сб	2	Н
3	Н	3	Пн
4	Пн	4	Вт
5	Вт	5	Ср
6	Ср	6	Чц
7	Чц	7	Пт
8	Пт	8	Сб
9	Сб	9	Н
10	Н	10	Пн
11	Пн	11	Вт
12	Вт	12	Ср
13	Ср	13	Чц
14	Чц	14	Пт
15	Пт	15	Сб
16	Сб	16	Н
17	Н	17	Пн
18	Пн	18	Вт
19	Вт	19	Ср
20	Ср	20	Чц
21	Чц	21	Пт
22	Пт	22	Сб
23	Сб	23	Н
24	Н	24	Пн
25	Пн	25	Вт
26	Вт	26	Ср
27	Ср	27	Чц
28	Чц	28	Пт
29	Пт	29	Сб
30	Сб	30	Н
31	Н	31	Пн

Люты		Чэрвень	
1	Пн	1	Аўт
2	Вт	2	Ср
3	Ср	3	Чц
4	Чц	4	Пт
5	Пт	5	Сб
6	Сб	6	Н
7	Н	7	Пн
8	Пн	8	Вт
9	Вт	9	Ср
10	Ср	10	Чц
11	Чц	11	Пт
12	Пт	12	Сб
13	Сб	13	Н
14	Н	14	Пн
15	Пн	15	Вт
16	Вт	16	Ср
17	Ср	17	Чц
18	Чц	18	Пт
19	Пт	19	Сб
20	Сб	20	Н
21	Н	21	Пн
22	Пн	22	Вт
23	Вт	23	Ср
24	Ср	24	Чц
25	Чц	25	Пт
26	Пт	26	Сб
27	Сб	27	Н
28	Н	28	Пн
29	Пн	29	Вт
30	Вт	30	Ср
31	Ср	31	Чц

Сакавік		Ліпень	
1	Пн	1	Чц
2	Вт	2	Пт
3	Ср	3	Сб
4	Чц	4	Н
5	Пт	5	Пн
6	Сб	6	Вт
7	Н	7	Ср
8	Пн	8	Чц
9	Вт	9	Пт
10	Ср	10	Сб
11	Чц	11	Н
12	Пт	12	Пн
13	Сб	13	Вт
14	Н	14	Ср
15	Пн	15	Чц
16	Вт	16	Пт
17	Ср	17	Сб
18	Чц	18	Н
19	Пт	19	Пн
20	Сб	20	Вт
21	Н	21	Ср
22	Пн	22	Чц
23	Вт	23	Пт
24	Ср	24	Сб
25	Чц	25	Н
26	Пт	26	Пн
27	Сб	27	Вт
28	Н	28	Ср
29	Пн	29	Чц
30	Вт	30	Пт
31	Ср	31	Сб

Красавік		Жнівень	
1	Чц	1	Н
2	Пт	2	Пн
3	Сб	3	Вт
4	Н	4	Ср
5	Пн	5	Чц
6	Вт	6	Пт
7	Ср	7	Сб
8	Чц	8	Н
9	Пт	9	Пн
10	Сб	10	Вт
11	Н	11	Ср
12	Пн	12	Чц
13	Вт	13	Пт
14	Ср	14	Сб
15	Чц	15	Н
16	Пт	16	Пн
17	Сб	17	Вт
18	Н	18	Ср
19	Пн	19	Чц
20	Вт	20	Пт
21	Ср	21	Сб
22	Чц	22	Н
23	Пт	23	Пн
24	Сб	24	Вт
25	Н	25	Ср
26	Пн	26	Чц
27	Вт	27	Пт
28	Ср	28	Сб
29	Чц	29	Н
30	Пт	30	Пн
31	Сб	31	Вт

Верасень		Студзень	
1	Ср	1	Пт
2	Чц	2	Сб
3	Пт	3	Н
4	Сб	4	Пн
5	Н	5	Вт
6	Пн	6	Ср

Кастрычнік		Люты	
1	Пт	1	Пн
2	Сб	2	Вт
3	Н	3	Ср
4	Пн	4	Чц
5	Вт	5	Пт
6	Ср	6	Сб
7	Чц	7	Н
8	Пт	8	Пн
9	Сб	9	Вт
10	Н	10	Ср
11	Пн	11	Чц
12	Вт	12	Пт
13	Ср	13	Сб
14	Чц	14	Н
15	Пт	15	Пн
16	Сб	16	Вт
17	Н	17	Ср
18	Пн	18	Чц
19	Вт	19	Пт
20	Ср	20	Сб
21	Чц	21	Н
22	Пт	22	Пн
23	Сб	23	Вт
24	Н	24	Ср
25	Пн	25	Чц
26	Вт	26	Пт
27	Ср	27	Сб
28	Чц	28	Н
29	Пт	29	Пн
30	Сб	30	Вт
31	Н	31	Ср

Лістапад		Сакавік	
1	Пн	1	Пн
2	Вт	2	Вт
3	Ср	3	Ср
4	Чц	4	Чц
5	Пт	5	Пт
6	Сб	6	Сб
7	Н	7	Н
8	Пн	8	Пн
9	Вт	9	Вт
10	Ср	10	Ср
11	Чц	11	Чц
12	Пт	12	Пт
13	Сб	13	Сб
14	Н	14	Н
15	Пн	15	Пн
16	Вт	16	Вт
17	Ср	17	Ср
18	Чц	18	Чц
19	Пт	19	Пт
20	Сб	20	Сб
21	Н	21	Н
22	Пн	22	Пн
23	Вт	23	Вт
24	Ср	24	Ср
25	Чц	25	Чц
26	Пт	26	Пт
27	Сб	27	Сб
28	Н	28	Н
29	Пн	29	Пн
30	Вт	30	Вт
31	Ср	31	Ср

Студзень		Ліпень	
1	Пт	1	Чц
2	Сб	2	Пт
3	Н	3	Сб
4	Пн	4	Н
5	Вт	5	Пн
6	Ср	6	Вт
7	Чц	7	Ср
8	Пт	8	Чц
9	Сб	9	Пт
10	Н	10	Сб
11	Пн	11	Н
12	Вт	12	Пн
13	Ср	13	Вт
14	Чц	14	Ср
15	Пт	15	Чц
16	Сб	16	Пт
17	Н	17	Сб
18	Пн	18	Н
19	Вт	19	Пн
20	Ср	20	Вт
21	Чц	21	Ср
22	Пт	22	Чц
23	Сб	23	Пт
24	Н	24	Сб
25	Пн	25	Н
26	Вт	26	Пн
27	Ср	27	Вт
28	Чц	28	Ср
29	Пт	29	Чц
30	Сб	30	Пт
31	Н	31	Сб

Красавік		Жнівень	
1	Чц	1	Н
2	Пт	2	Пн
3	Сб	3	Вт
4	Н	4	Ср
5	Пн	5	Чц
6	Вт	6	Пт
7	Ср	7	Сб
8	Чц	8	Н
9	Пт	9	Пн
10	Сб	10	Вт
11	Н	11	Ср
12	Пн	12	Чц
13	Вт	13	Пт
14	Ср	14	Сб
15	Чц	15	Н
16	Пт	16	Пн
17	Сб	17	Вт
18	Н	18	Ср
19	Пн	19	Чц
20	Вт	20	Пт
21	Ср	21	Сб
22	Чц	22	Н
23	Пт	23	Пн
24	Сб	24	Вт
25	Н	25	Ср
26	Пн	26	Чц
27	Вт	27	Пт
28	Ср	28	Сб
29	Чц	29	Н
30	Пт	30	Пн
31	Сб	31	Вт

Верасень		Студзень	
1	Ср	1	Пт
2	Чц	2	Сб
3	Пт	3	Н
4	Сб	4	Пн
5	Н	5	Вт
6	Пн	6	Ср

Студзень		Люты	
1	Пт	1	Пн
2	Сб	2	Вт
3	Н	3	Ср
4	Пн	4	Чц
5	Вт	5	Пт
6	Ср	6	Сб
7	Чц	7	Н
8	Пт	8	Пн
9	Сб	9	Вт
10	Н	10	Ср
11	Пн	11	Чц
12	Вт	12	Пт
13	Ср	13	Сб
14	Чц	14	Н
15	Пт	15	Пн
16	Сб	16	Вт
17	Н	17	Ср
18	Пн	18	Чц
19	Вт	19	Пт
20	Ср	20	Сб
21	Чц	21	Н
22	Пт	22	Пн
23	Сб	23	Вт
24	Н	24	Ср
25	Пн	25	Чц
26	Вт	26	Пт
27	Ср	27	Сб
28	Чц	28	Н
29	Пт	29	Пн
30	Сб	30	Вт
31	Н	31	Ср

Ліпень		Жнівень	
1	Пн	1	Н
2	Вт	2	Пн
3	Ср	3	Вт
4	Чц	4	Ср
5	Пт	5	Чц
6	Сб	6	Пт
7	Н	7	Сб
8	Пн	8	Н
9	Вт	9	Пн
10	Ср	10	Вт
11	Чц	11	Ср
12	Пт	12	Чц
13	Сб	13	Пт
14	Н	14	Сб
15	Пн	15	Н
16	Вт	16	Пн
17	Ср	17	Вт
18	Чц	18	Ср
19	Пт	19	Чц
20	Сб	20	Пт
21	Н	21	Сб
22	Пн	22	Н
23	Вт	23	Пн
24	Ср	24	Вт
25	Чц	25	Ср
26	Пт	26	Чц
27	Сб	27	Пт
28	Н	28	Сб
29	Пн	29	Н
30	Вт	30	Пн
31	Ср	31	Вт

3	Аўг	Алены, Радаслава, Сімпалічы.
4	Ч	Тыціяны, Кунігуны.
5	Пн	КАЗІМІРА АПЕКУРА БЕЛАРУСІ,
6	Сб	ЛЕВКІЯ МОЛАДА.
7	Н	Тэадора, Францышкі.
8	Пн	Алены, Румы.
9	Аўг	І.Я. НАЗЕВА ВЯЛКАГА ПОСТУ.
10	Ч	І.Я. Бэты.
11	Пн	Францішкі, Давіда, Слава.
12	Сб	40 пакутліва, Аляксандра, Кіпрыяна.
13	Ч	Канстанціна (Канстанцін), Леадаслава.
14	Пн	Масіслава, Алены.
15	Сб	Крыстыны, Бажыны.
16	Аўг	І.Я. НАЗЕВА ВЯЛКАГА ПОСТУ,
17	Ч	Лазара, Мелаша.
18	Пн	Аляксенда, Адама.
19	Аўг	Юліяны (Юліян), Рэната.
20	Ч	Патрыцыя, Збігнева.
21	Пн	Крысты, Завара.
22	Сб	І.Я. НАЗЕВА ВЯЛКАГА ПОСТУ,
23	Аўг	І.Я. НАЗЕВА ВЯЛКАГА ПОСТУ,
24	Ч	Крыза, Багдана.
25	Пн	Анатоля, Гіберта, Каафія.
26	Сб	І.Я. НАЗЕВА ВЯЛКАГА ПОСТУ,
27	Аўг	Брынідакці, Мікалы.
28	Ч	Вягуслава, Капрыяны, Завара.
29	Пн	Пелагі, Турфі.
30	Сб	Табоміла, Марка, Касі.
31	Аўг	ЗВЕСТАВАННЕ НАЙСЯВЯДЖАШЭ
		ПАМЫІ МАРЫ (ДАВЯБІВАННЕ),
		І.Я. НАЗЕВА ВЯЛКАГА ПОСТУ, Яна, Гунтрама,
		Анаа.
		Кірыла, Віктара, Бартолама.
30	Аўг	І.Я. Асварыа.
31	Сб	Боніслава, Іафана.

Амас! ОМОН ugem!

Наверняка такие крики раздавались в одной из квартир Минска, когда ее окружили резкие ребята в боевой форме, бронежилетах и с короткими автоматами наперевес. Уж на что матерья публика собралась в этой квартире, но под таким напором она сдавалась, не успев ни ножик выхватить, ни кастетом "отмахнуться". Омоновцы действовали, как на показательных занятиях: скрутили, затолкали в мишкины, развели по "аквариумам" райотделов милиции. Для полного установления личности.

Сергей ГОЛОВИН

Раньше подобные вещи назывались "облавами", сейчас более возвышенно — "оперативным мероприятием". Но суть, конечно, одна. Минская милиция сделала очередной ход в многолетней партии с организованной преступностью. Начали оперативники с козырей. Захватили "малину", где собрался на свой "сходняк" практически все уголовные авторитеты Минска.

Этому событию предшествовали довольно-таки драма-

руководство. Так вот их "минский наместник по кланке "Деда" чем-то перестал устраивать самых "центровых" главарей. Его отстранили от "должности", и прибывшие в Минск эмиссары предложили другую кандидатуру, согласованную со всеми крупнейшими кланами, а также "авторитетами", находившимися в данное время в тюрьмах. В Минске это понравилось не всем, поскольку "Деда" проявил себя с положительной стороны. В уголовном смысле, разумеется. Так что на сходку сторонники "Деда" не прибыли, чему сейчас откровенно рады. Тех, кто прискакал на тайную "блатхату" избрать нового вожака, постигло страшное разочарование в виде тренированного и безжалостного ОМОНа. У блатных, растерявшихся от натиска, были изъяты ножи, пистолеты и даже гранаты. Но, повторю, пустить в ход оружие они не успели. Сейчас идет активная работа с задержанными — ведь некоторые из них находятся в розыске, некоторые подозреваются в совершении преступлений. Надо сказать, что вся эта деятельность происходит под бдительным прокурорским надзором, потому что и авторитеты преступного мира должны быть ограждены от произвола и беззакония. Пока никаких жалоб не поступило.

Сотрудники милиции уверены, что успешный омоновский рейд серьезно поколебал могущество преступного мира в столице Беларуси. Знатоки полагают, что любимый город может спать спокойно, потому что профессиональные дошники и скокари теперь не скоро отойдут от шока.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Господин Дитрих благодарен гомельским чекистам

Особой симпатией к Гомельскому УКГБ проникся представитель Международной федерации общества Красного Креста и Красного Полумесяца господин Дитрих. В письме он выразил признательность со-

трудникам управления за возвращение два компьютера "Панасоник". Эти компьютеры были уворованы несколько недель назад из машинного господина Дитриха, стоявшей у гомельской гостиницы "Турист".

Анатолий МЕЛЬСКИЙ.

Дикая охота на товары сепьмагов

Разорительным ночным набегам подвергались сельские магазины Жабинского района. Не помогают ни замки, ни сигнализация, ни милиция. Очищены торговые полки в деревнях Лесань, Велеша, Луки. Особенно опустошительной была кража в лужском сельмаге, от-

куда похищено 30 мешков сахара, 37 ящиков водки и вина, 30 ящиков тушенки, 2 стиральные машины "Эврика", 7 женских пальто, полотно, халят и простыни — всего на 880 тысяч рублей.

Анатолий АИПСКИЙ.

С вечера выпил — ночь свободен

Ни минуты досуга не теряют даром работники новополоцкого завода "Измеритель" в открывшемся при родном предприятии ночном баре профсоюзного центра свободного времени.

Первая в городе "бессонная" питейная точка пришла по вкусу тем, кто исповедует

классический принцип: "Дорого стоит лишь первый бокал". Но все-таки каждый кошелек имеет дно. И кто знает, может быть, не случайно с началом работы бара сошло извещение с заводского склада целой партии деталей, содержащих золото...

Степан СТАРОЖИЛ.

Звезды наг колючей проволокой

Алексей ПАВЛОВИЧ Фото Сергея ПЛЫТКЕВИЧА

Недалеко от колонийской захты находится маленький домик, который на жестком тюремном языке называется "комнатой свиданий". Сюда приезжают исхошие от горя матери к своим непутевым дочкам, терзающие сигареты мужья — к женам, дети — к матерям. Здесь пишут карандашом на стенах и на столе удивительные поэмы о любви и верности, о муке ожидания и о несбытанных надеждах. Самые короткие из них почти одинаковы: "Мамочка, возвращайся скорей".

Гомельская колония для женщин только внешне напоминает швейную фабрику. Стрекочут швейные машинки, льется свет мощных ламп из потолка, шестая этаж материи. Но это все внешне. Колония живет своей странной, вывернутой жизнью, где тесно переплетаются жестокость и добро, человеческая низость и благородство, где женщины вынуждены друг в друга так, что забывают мужей, оставшихся за колючей проволокой, и все-таки находят в себе силы оставаться женщинами.

Самые страшные люди здесь — это закутанные в ватники и теплые платки до бровей молодые женщины. Их не берут на производство, очень уж слабоумные, они тихо и неслышно убирают в комнатах. И все их боится. Даже самые лихие и озорные, потому что эти безбрежные бабуси осуждены, как правило, за жестокие убийства, а их приговоры, хранящиеся в "специальности" колонии, лучше не читать,

после невозможно уснуть.

А рядом спят, работают, спорят между собой и мечтают о женихах молодые совсем девочки, угодившие за решетку зачастую просто по глупости. Таня стащила у подружки перстень, хотела поразить своего кавалера. Нина примерила в магазине югославский пеньюар, не хватило денег, вот и решила, дурачка, выйти в нем. Так у дверей и задержали на роскошном пеньюаре под ее де-

мисезонным пальто. Выйдет отсюда она совсем другой. Жестокость, обозленная на весь мир.

Но все равно самые несчастные на этой "зоне" люди — это маленькие люди, малышки, которые родились в неволе от своих, чаще всего беспутных, матерей. Им, невниманным и чистым ангелочкам, зачем заключение? К детям матерей пускают на кормление. Страшно присутствовать

при этих сценах... Дети плачут и как могут просят маму остаться, но распридак суров — осужденным надо возвращаться. Возвращаться в атмосферу пустоты и жестокости, к тяжелому и изматывающему труду, где так мало светлых минут, где позавиднее свобода, а впереди — мокрая от слез подушка.

На Новый год они пытаются устроить себе праздник. Будут пить чай, угощать друг друга тем, что передали

им родственники, постаравшись хоть на несколько часов забыть о своем положении, а те, у кого есть дети, как на крыльях, понесутся в тот закуток зоны, где ждут их мягкие ручки и сияющие глаза. Может быть, вот такие мгновения и можно сравнить со звездами, которые зажигаются в ясную ночь над их временным жилищем, обманутым холодами колючей проволокой? Гомель—Минск.

Криминальная хроника последней недели года

Юрий СОКОЛ

Убийства

На 882-м км перегона Крошино—Барановичи пассажирский поезд переехал П. Через сутки следователи установили, что погибший вовсе не сам убийца. Незадолго до трагедии он "собирался" на троих у станочной станции. После попойки сопутельники избили П., раздели и в бессознательном состоянии положили на рельсы...

В дер. Лубиничи Островского района избили второй группы, ранее судимый В. в нетрезвом состоянии и до него у соседа из ревности руками и ногами избил свою сожительницу И., которая от побоев скончалась.

Степан СТАРОЖИЛ.

В гор. Марына Горка Пуховичского района учащийся ПТУ в нетрезвом состоянии во время ссоры ножом убил своего отца.

Изнасилование

Поздним вечером в Аиде семь подростков насильно завели ученицу 8-го класса на девятый этаж дома и в кладовой поочередно изнасиловали.

Разбой

Вечером в столичный переговорный пункт по ул. Притыцкого ворвался двое неизвестных, выстрелили из пистолета в стену, уткнувшись в газовую баллончика оператора междугородней телефонной станции и трех клиентов, затем забрали более 7 тыс.

руб. выручки и скрылись.

Кража

Два брата Т., жители Жодино, спрятались на чердаке здания Минского технического техникума. Ночью они взломали дверь в учебный кабинет и в момент похищения импортной швейной машинки были застигнуты сторожем на месте преступления. Привласть пенсиконера-охранника молодым ворукам не составило труда. Но три часа спустя им все же пришлось капитулировать перед патрульным нарядом Центрального отдела охраны Минска.

Автоавария

Вечером в Буда-Кошелевском райо-

не водитель "Запорожца" наехал на стоявший на проезжей части грузовый автомобиль "Шкода-Европа", принадлежащий болгарской фирме. От удара в полуприцепе грузовика оба автомобиля загорелись. В огне сгорели 30 холодильников, 21 телевизор и два токарных станка, находившиеся в полуприцепе. Погиб и водитель "Запорожца", а его пассажир с ожогами без сознания доставлен в больницу.

Пожар

Днем в дер. Буда-Люшево Буда-Кошелевского района от неисправности электрообогревателя загорелся дом местной жительницы К. В огне заживо сгорели трое ее малолетних детей.

Суд

Вязень чорных гор

Ирина СЦЕЖКА

Ен хутка прачнуўся ад моцнага удару ў спіну. І хоць кружылася галава, а адчуванне радзінскай яшчэ не прышло — працягваю дзейнічаць наркотыкі, — Андрэй зразумёў німа загад: ахіманькава скапіў вайшоў па ваду. Было яшчэ цёмна, і людзі, што сталі непядалёк з аўтаматамі, здаваліся яму прыдамі.

Увесь сагнуты і скурчаны пад іх пагандамі, ён стараўся стаць непрыкметным, усе каманды выконваў аўтаматамі. Ужо спакойна рэагаваў на ўвазны, амаль не адчуваў болю. Жыў так, быццам памёр. І толькі ў сні, насуперак ягонай волі, душа як быццам зноў вярталася да яго, сніўся Мінск, маці і бацька, сястры, брат.

У панашаным афганскім халаце, падпярзаны анучай, у чалаве, ён быў падобны на недарэчнага блазна. Душанымі прымыскамі яго пераправілі ў першы ж дзень палону, кінуўшы ў вогнішча ваенную форму. Цяпер ім лаячы было вадзіць яго за сабою ў горы: не кідаўся нікому ў вочы. Асаблівае задавальненне яны адчувалі, калі, расфарбаваны ягоныя твар і цела, вадзілі па базары ці кішлаку, выкалячы агучнае вяселле. Андрэй настолькі прывык да ролі блазна, што, не чакаючы звыклага загаду, адразу ж пачынаў прытанцоўваць, забавляючы "шаноўную" публіку. Ён ужо ведаў, якая яго чакае "ўзнагарода" — наркотыкі. А гэта значыць, можна будзе хоць ненадоўга зазбыцца.

Адзін дзень быў падобны на другі. Яму ўжо здавалася, што ў бандзе ён жыве не вострым месцам, а цэлым вечнасцю. Пасля чарговага авіяпацукі "гракоў" яго па-

лад, а на вечах, калі не было афіцэраў, наступала ўжо іншая ўлада.

"Прывітанне з Ашхабада! У мяне ўсё нармальна. Да гэтага засталася зусім нямаго — 30 дзён... Мамачка, я так сумую без вас, мне так хочацца хоць адным вокам на вас зірнуць, хутэй бы татаў два гады прайшлі, і я абавязкова вярнуся. Калі б вы толькі ведалі, як мне цяжка, мною ўсё папыхаюць, б'юць, закекуюцца. Карацей, бываюць такія хвіліны, што і жыць не хочацца. Мама, калі б ты ведала, як мне гэта ўсё надакучыла: сяброў няма, знаёмых няма, засталіся адны ворагі, і не ведаю нават, як пайсці з імі ў Афган, дзе-небуз прыросталі. Карацей, жыццё не велікі. Парадуеце, хоць вы мяне, прышліце пашылку, і я буду вельмі чакча..."

Час як быццам спыніўся. І кожная гадзіна на той вайне яму здавалася суткамі. Але ён запамінуў кожнае імгненне, да самых незначальных падрабязнасцей. Усё сіла сваёй памяці Андрэй перапрацаваў адчуў толькі на допытках у следства, калі, будаючы душанымі, як бы ўзяты пад варту і пачаўся расследаванне, допыт, вочныя стаўкі, экспертызы. Праз столькі часу ён глядзеў на сваіх сасуду ўздуцаў і камандзіраў зусім іншымі вачыма.

... Яшчэ ў рамонтнай роце, куды я трапіў адразу пасля прыбыцця ў Афганістан, мяне моцна збіваў наместы камандзіра ўзвода. Прычым знаходзілася дастаткова: брудны бумшлат, пачытаваны боты... Я падаумаў, што там, дзе ідуць баяныя дзеянні, адносіны паміж салдацкімі кабінета камадзіра роты, Андрэй падаварнуў нагу.

папрасіў перавесці мяне. Так я трапіў на пост № 2 па ахове дарогі Хайратон—Кабул, зусім побач з кішлакамі, у якіх хаваўся душанымі. Мне прызначалі прадаўца на кулю: дапамагчы павару. Толькі і тут, нідаць, я ўжо такі нешчаслівы, усе канфіліты пачынаў са старога бумшлата...

... Хочаш сказаць, што ты мну бумшлат? — голае наместыка па палітычнай частцы не абядаў Андрэю нічога добрага. — Ён які быў, такі і застаўся...

— Я стараўся, толькі нічога не атрымаўся, не адмаваў... — лепш бы Андрэй не апраўдаваўся, таму што, не скончыўшы фразы, атрымаў першы удар кулаком у твар, потым другі.

— Ты што ж, думаеш, тут можна пусціць пилу ў вочы? — наступным ударам старшы лейтэнант разбіў яму губу.

Стараючыся не трапіць нікому на вочы, Жук прышоў на кухню, зачарпнуў коўш вады і вымыў твар, на якім кроў змяшалася са слезамі.

... Балюча... — паспакуваў Саша Мікалаев, разам з якім Андрэй працаваў на кухню. Таўмачыць нічога не трэба было, зразумелі адзін аднаго з паўсловам. — Аўтоа тэ вытрымае... — працягнуў Мікалаев. — Ёсць адна ідэя: можа, падаваць гранату, руку адарве, камісуюць нас і вернемся дамоў.

— Не, лепш бегчы адсюль... Куды бегчы, усюды душанымі, не яны, дык свае заб'юць.

На другі дзень, спускаючыся па крутой лясцы з кабінета камадзіра роты, Андрэй падаварнуў нагу.

Ледзь дабраўся да ложка, камандзір дазваляў адпачываць дзень.

Ужо вечара, калі ў роту прышоў Андрэй Бенжык разам з прыяцелям танкістам. Бенжык быў стараслужбам.

— Чаго разгэўся? — крыкнуў ён ад самых дзвярэй.

Андрэй не паспеў вымавіць і слова ў сваё апраўданне, як Бенжык скапіў яго левай рукою за валасы, а правай за нагу і скінуў з другога яруса на падлогу. Потым прысунуў каленны жывот і некалькі разоў ударыў кулаком па твары. Танкіст стаў побач, трымаючы рукі ў кішэнях. Раптам ён пачуў нечые крокі і, ударыўшы Жука нагой, сказаў:

— Хопіць. Паймі!

Усё воч Андрэй практычна не спаў — блыла пазва. А раніцай яго выкаляў наместы камандзіра па палітычнай частцы, прымысціў паказаць нагу і з націскам смятаўся:

— Вядзь, Бенжык пастараўся? Не інакш бачок з вадой на нагу кінуў?

Салдат дамаўляў, расказваў усё, як было.

— Добра, я сам разбіруся, што табе нагу папыхаў, а Бенжык усё ж такі адраў на пост "Гара", так яго будзе спакойней, — залюблю напаліт.

Спакойней стала ўсё на некалькі дзён. Ідучы на "Гару", Бенжык падышоў да Андрэя:

— Ты мяне заклаў? Яшчэ нашкодзіў... На пастрэанні ў снежны камандзір абяцаў, што сёння на "Гару" для замены адраў будзе Саша Жук. Што-сяці абарвалася ўнутры ў Андрэя.

Калі яны засталіся на кухні ўдаць з Мікалаевым, ён пачаў сказаць:

— Пайду сёння, сіла майх больш няма трыццаць усё гэта. Бенжык мяне на "Гару" заб'е... Можна, разам пойдзем? Перачынем прыкладу кішлаку, потым зайдзем у нашы, ніхай лепш засудзіць, чым такое кожны дзень...

— Калі запасіся кансерванамі і прадумаў маршрут, можна і да нашай граніцы дайсці. Задацца трэба там. Гэта больш надзейна, — прапанаваў Мікалаев. — Хаця, калі шчыра, гранатаў яшчэ больш надзейна.

Выйшаўшы з кухні, Андрэй суткнуўся з Бенжыкам, які спускаўся разам з салдацкімі з паста "Гара" за прадактамі.

— Замест мяне на "Гару" пойдзе, — сказаў ён сваім спадарожнікам. — Гэта той самы, пра якога я тэбэ...

— Значыць, ты Бенжыка заклаў? Стухач! — і адзін з салдат ударыў Жука нагою ў гузік.

— Не трэба тут біць, — спыніў Бенжык. — Там, на "Гару", вышэй хопіць разбірацца...

Перад тым як ісці на пост "Гара", трэба было памыць бумшлат. Андрэй зайшоў на кухню, узяў круглаю танкавую шчотку і гаспадарчае мыла і аднёс гэта ўсё да бачка, у якім салдаты мылі сваё абмундзіраванне. Там пакінуў бумшлат, зноў вярнуўся на кухню. Дастаў са скрыні два трысцюмныя патроны і адну гранату. Спыніўся ў дзвярах.

— Ты куды сабраўся? — спытаў Мікалаев.

— Мыць трэба... А ўвогуле ўляку я... жыць больш не хочацца, — Андрэй дастаў запал і ўстаў яго ў

гранату.

— Пакінь хоць адзін запал для мяне, — папрасіў Саша і кіха дадаў: — Ідзі, я пакажу, што застаўся...

Ён доўга ішоў па цясніне. Потым пачуў нейкі шпорат і адчуў удар. Апыртамнеў на падлозе нейкага дома, вакол сядзелі ўзброеныя душанымі, чалавек пятнаццаць, яны паказвалі на яго рукамі, пра нешта гаварылі, смяіліся...

Жук вярнуўся да сваіх 29 ліпеня 1985 года і адразу быў узяты пад варту, следства па яго справе ўзнавілася. 30 студзеня 1986 года ваенны трыбунал Ташкенцкага гарнізона вынес прыговор. Трыбунал прызнаў яго "вынаватым у дэзерцірстве, г.зн. у здзяйсненні злачынства, прадаўжэння артыкулам 247 п.2". Крымінальнага кодэксу РСФСР, на падставе якога пазбавіў яго свабоды тэрмінам на 7 (сем) гадоў.

Толькі тут, на судзе, даведаўся Андрэй пра лёс свайго благага сябра Мікалаева. Ён быў сродна сваяку, у "гражданцы" — без руц. Свакоіны, зянеіны ўзрушаны ў сабе і, здаецца, не пачуваючы аб тым, што ажыццявіў сваю ідэю. 25 студзеня 1985 года, праз 30 дзён пасля адыходу Жука, ён раніцай пайшоў з паста і накіраваўся ў бок Кабула, узяўшы з сабой гранату. Больш за суткі ён шукаў месца, дзе можна было б зацесніць задуманае, пакуль не трапіліся паўкрутатыя бетонныя палты, потым, не сумняваючыся, засунуў левую руку ў дзірку і адпусціў чаку...

Пасля шпітальна экспертыза прызнала яго непрадметам да ваеннай службы, і цпер ён, інвалід II групы, жыў дома, пад Санкт-Пецярбургам.

Летам 1988 года ў Ваенную калегію Вярхоўнага суда СССР прыйшла скарга ад бацькоў асуджанага Жука. "...Ужо пасля таго, як наш сын трапіў да мянежніку, нам у лютым 1985 года ў ваенна-мае ўручылі пахавальнае пасведчанне на сына аб знікненні без вестак, ліст з падазжай камандавання войскай частцы, якая дымсцэіруецца ў Афганістане. У ім павадалі, што наш сын сумленна выканаў свой вайскі і інтэрнацыянальны абавязак... А потым мы бачылі яго пасля палону, калі прыйшаў на спатканне: цяжка было пазнаць ранейшага юнака. Доўгае знаходжанне ў кайданых і лапцутах прывяло да дыстрафіі мышцаў, а голада — да поўнага знясілення, у яго выпала палова зубоў..."

Бацькі прасілі старшынню Ваеннай калегіі прынесці пратэст на прыговор ваеннага трыбунала Ташкенцкага гарнізона.

Праз тры месяцы Андрэй Жук быў вызвалены. У вызначэнні Ваеннай калегіі было сказана: "Прыговор... адмяніць, а справу спыніць з-за адсутнасці ў яго дзеяннях саставу злачынства".

Цпер ён дома. І ўсё гэта — Афганістан, цёмныя склеп, анаша, дзекі сваіх і чужых, суа і зона — заду. Задацца, можна жыць і радавацца. Толькі часам падступае да сэрца джыкі камік.

(У нарысе скарыстаны лісты радвога А.Жука бацькам і матэрыям яго судовай справы.)